

Tip pre vaše návštevy

Štrnásť kalendárnych dní v roku vie každý parkovať v Petržalke ako rezident.

strana 2

Petržalská galéria láka, nebojte sa vstúpiť

„Nevyberáme vstupné, každý môže vojsť a vždy je tu niekto, kto vám výstavu predstaví a porozpráva o nej,“ hovorí Radostina Doganova, zakladateľka Galérie Station.

strana 4

Mali by sme sa báť slova oslava?

Nová Petržalka má tento rok 50 rokov, môžeme byť konečne hrdí na to, že sme Petržalčania, tak 'oslávm' svoje sídlisko!

strana 6

Papiernictvo po 43 rokoch dožíva

Príbeh, ktorý ukrýva petržalský obchodík Papier, hračky u Milky, je taký smutný, že možno rozplače aj vás.

strana 10

Aké stavby

by sa mohli v koridore električky objaviť o niekoľko rokov?

Po štyroch rokoch od búrlivého verejného prerokovania (február 2019) Urbanistickej štúdie Riešenie centrálnej rozvojovej osi Petržalky, mesto zverejnilo jej čistopis. Mestskí poslanci ho vzali na vedomie. Nestotožnili sa s názorom petržalského starostu Jána Hrčku, že by mal byť najskôr odprezentovaný verejnosti, keďže ide o de facto nový variant štúdie. Navyše, a na tom sa zhodli všetci, ide o najväčšiu urbanistickú štúdiu v histórii Slovenska.

Starosta Ján Hrčka žiadal štúdiu stiahnuť z rokovania mestského zastupiteľstva. Argumentoval, že čistopis bol vydaný 1. marca a už po 22 dňoch sa ocitol na zastupiteľstve. „Keď sa na ňom štyri roky pracovalo, počkať s ním dva mesiace a odprezentovať obyvateľom finálnu verziu nepovažujem za žiadny problém,“ uviedol. Neuspel. Primátor Vallo skonštatoval, že čistopis je zverejnený na webe mesta. Každý si ho môže pozrieť. Len má stovky strán a pre bežného človeka nie je jednoduché sa ním prelúskat.

Prístup mesta sa dá pochopiť. Jeho zamestnanci z útvaru hlavného architekta spracovali celkovo 3 435 podnetov od 252 subjektov, hľadali kompromis pre päť petícií, výsledkom je podiel zelene v území 44 percent, navrhovaná zástavba zaberá len 7 percent plochy. Napriek tomu si dovoľím tvrdiť, že verejná prezentácia by bola rovnako napätá, odmietavá a búrlivá ako pred štyrmi rokmi. Diskusie o novej výstavbe v Petržalke skrátka nevládame. Ale petičné procesy nie je možné riešiť donekonečna.

Prečo potrebujeme štúdiu?

V prvom rade opäť zopakujeme, že urbanistická štúdia nepovoľuje výstavu, ale „len“ navrhuje zmeny územného plánu mesta a predstavuje podklad pre podrobnejšie územné plány zón. K tým sa bude môcť verejnosť opäť vyjadriť. Pre územie okolo električkovej trate bola štúdia nevyhnutná, keďže je nedostavané a aktuálny územný plán tu povoľuje aj 30-poschodové domy. Štúdiu, ktorej spracovateľom je kolektív autorov pod vedením prof. Ing. arch. Bohumila Kováča, PhD., potrebujeme pre budúcnosť. Kvôli stavbám, ktoré by sa tu mohli začať objavovať o niekoľko rokov. Napriek tomu majú mnohí z nás pocit, že budovy im začínajú vyrastať pred ich domami už zajtra a akúkoľvek zmenu odmietajú. Aj náletová zeleň na ich venčisku je super, a tak to má zostať. Akoby sme nemali predstavu o tom, čo je kvalitná mestská zeleň. Tak urobte park, znie protiangument.

Pokračovanie na strane 14 ➤

Slovo šéfredaktorky

Petržalke k narodeninám

Už ste sa zhovárali s umelou inteligenciou? Testujú ju teraz mnohí, ja som sa spýtala ChatGPT od spoločnosti OpenAI, čo by zaslala novej Petržalke k 50. narodeninám. Na úvod mi objasnila, že osobný vzťah k Petržalke nemá. „Ale môžem sa pokúsiť odpovedať na túto otázku z hľadiska jej obyvateľov a návštevníkov,“ napísala. „Na jej narodeniny by som si priala, aby si obyvatelia a návštevníci štvrte mohli užívať kvalitné a moderné bytové zariadenia, zlepšenú verejnú dopravu a cyklistické trasy, zelené plochy a kvalitné služby. Zároveň by som si želala, aby sa vytvárali nové a kvalitné pracovné príležitosti, aby ľudia mohli byť zamestnaní priamo v štvrti a nemuseli denne cestovať do iných častí mesta. Okrem toho, by bolo dobré, aby sa investovalo do infraštruktúry, aby boli zlepšené podmienky pre cyklistov a chodcov. Priaznivé by tiež bolo, ak by sa podarilo zachovať a rozvíjať zelené plochy v štvrti a vytvárať nové priestory na oddych a rekreáciu.“

Až také originálne to nie je, však? Zhruba to isté si Petržalčania želajú už roky.

Umelá inteligencia ma napokon trochu pobavila, keď som sa jej spýtala, ako by sme narodeniny novej Petržalky mohli osláviť. Jeden z návrhov znel: „Petržalka bez áut: Zorganizovanie dňa, kedy by bola Petržalka uzavretá pre automobilovú dopravu a umožnilo by sa tak obyvateľom vychutnať si deň plný aktivít a zábavy bez rušivého hluku automobilov.“

Ingrid Jarunková

Zvýšeným poplatkom sa nedá zabrániť

Po januárovom zdražení stravného zvyšuje od 1. apríla Petržalka aj poplatok za materskú školu, a to z pôvodných 40 eur na 75 eur mesačne. K rovnakej sume boli nútení pristúpiť aj v Ružinove či Novom Meste.

Dôvody? Inflácia, daňový bonus, zvyšovanie cien energií, rozširovanie kapacít materských škôlok a zvyšovanie plátov učiteľov vyplývajúce zo zákona.

Pre ilustráciu: „Skutočné príjmy v roku 2022 od zákonných zástupcov za pobyt dieťaťa v petržalskej materskej škole boli vo výške 788 920,00 eur a náklady mestskej časti boli vo výške 10 205 727,00 eur a za réžiu v školských jedálňach v materských školách boli príjmy 346 688,00 eur a náklady boli vo výške 1612431,00eur. V materských školách je predpokladaný nárast cien elektrickej energie o 83 % v porovnaní s rokom 2022, nárast cien za teplo o 65 % v porovnaní s rokom 2022 a nárast cien plynu v školských jedálňach materských škôl o 31 % v porovnaní s rokom 2022,“ uvádza sa v ná-

vrhu, ktorý dostali miestni poslanci.

Pre viacdenné rodiny je pripravená kompenzácia. Za prvé dieťa zaplatia plnú sumu, na každé ďalšie platí „zlava“ vo výške 50 percent. Ak je však prvé dieťa predškolskom (príspevok neuhrádza, pozn. red.), na jeho súrodencov sa 50-percentná „zlava“ nevzťahuje. Počet detí v materských školách v Petržalke bol k januáru 2023 3 237 detí, z toho 1 118 detí s plnením povinného predprimárneho vzdelávania.

Mení sa aj cena za „družinu“ na základných školách, a to z 20 eur na 40. Aj v tomto prípade sa poplatok pri druhom a treťom dieťati znižuje na polovicu.

Zvyšuje aj mesto

Aj mesto je poznačené rozhodnutiami vlády, magistrát

hovorí o strate 55 miliónov eur. Tento rok aj z toho dôvodu počíta s lepším výberom daní a zvýšením dane z ubytovania, ktorá narastie o 64 %. V priemere približne o 25 % tiež stúpnu úhrady v zariadeniach pre seniorov (napríklad upravené v roku 2011), školné v základných umeleckých školách (2016), poplatky Marianum (2012), vstupné na športoviská a mestské kultúrne inštitúcie. Bratislava tak získa 3,7 miliónov eur na prevádzku dôležitých služieb a infraštruktúru.

„V závislosti od naplňovania prognóz, vývoja situácie s infláciou a prístupu vlády, mesto môže byť nútené zväčšiť aj úpravu cien cestovného MHD, odvozu odpadov a dani z nehnuteľnosti,“ informovala hovorkyňa Dagmar Schmucková. (pn, dsch)

foto: shutterstock

Tip pre vaše návštevy

Štrnásť kalendárnych dní v roku vie každý parkovať v Petržalke ako rezident.

Každé auto vie byť dva týždne v roku zaregistrované v petržalskom parkovacom systéme bez toho, aby ste museli zdokladovať, že ste rezident. Ak po tomto termíne nezdokladujete vlastnícke vzťahy k autu, je vyhodnené zo systému a pozerá sa naň ako na ne-rezidentské. „To platí aj pre návštevu. Dva týždne tak vie mať všetky benefity rezidenta,“ uviedol starosta Ján Hrdka v online diskusii na facebookovej stránke Petržalky. To isté platí pre dočasné služobné auto alebo autá so zahraničnou značkou. „Dokonca sa dá tento čas aj deliť. Prídete v piatok, nahodíte auto do systému, v pondelok ho zo systému vymažete, tak vám zo 14-dňovej lehoty systém odpočíta len tri dni a keď ho zase o mesiac nahodíte na piatok, sobotu, nedeľu, tak vám odčíta ďalšie tri dni.“

Filozofia samosprávy je taká, že auto, ktoré tu stojí 14 dní v roku, nie je problémom z hľadiska parkovacej politiky. Problémom sú trvalo bývajúcí nerezidenti, ktorí nemajú záujem o prehlásenie trvalého pobytu. (pn)

Petržalka má nový portál na podnety

Web podnety.petrzalka.sk vytvorený priamo samosprávou má zefektívniť riešenie aktuálnych, ale aj dlhodobých zanedbaných podnetov.

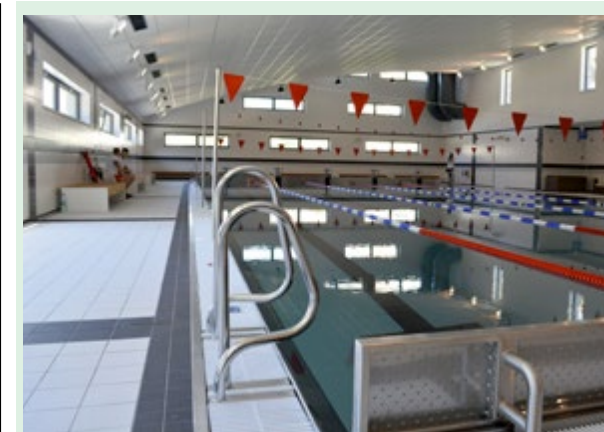
Vedúci petržalského referátu komunikácie Jozef Rybár tvrdí, že v 150-tisícovom sídlisku sa podnety zbierajú veľmi rýchlo. Ich riešenie však už také rýchle často nie je. Problémom podľa neho je aj ich nesprávne priradenie, keďže nie všetko, čo sa nachádza na území Petržalky rieši mestská časť.

„V našom sídlisku denne denne zbierame desiatky nových podnetov, z ktorých mnohé sa nás ani netýkajú. Veľkú časť pozemkov a majetku vlastní magistrát hlavného mesta, štátne alebo súkromné podniky, čo mnoho obyvateľov, prirodzene, nevie

a potom nás často nevedomky obviňujú z nedostatočnej starostlivosti,“ vysvetľuje Rybár.

Nový portál bude slúžiť aj ako verejne dostupný informačný kanál, kde si môžu obyvatelia jednoducho pozrieť, ktoré podnety sú riešené, v riešení, vyriešené alebo odstúpené na riešenie inej inštitúcie, podobne ako je to na platforme Odkaz pre starostu.

Svoje podnety môžete okrem toho poslať na podnety@petrzalka.sk, cez správy alebo komentáre na sociálnych sieťach mestskej časti a tiež cez aplikáciu Whatsapp na telefónnom čísle 0947 487 088. (mh)

Petržalská plaváreň zvýšila ceny

Nový cenník sa skladá z troch základných balíkov.

Balík Relax (90 minút)

návštevník môže využiť relaxačný bazén, vírivku, plavecký bazén, tobogan a v prípade návštevy s malými deťmi aj detský bazén. Petržalčania od 15 rokov - 5,50 eur, Nepetržalčania - 7 eur, deti od 3 do 14 rokov - 4 eurá.

Balík Plavec (60 minút)

K dispozícii je plavecký, aj relaxačný bazén a tobogan. Petržalčania od 15 rokov - 3,50 eur, Nepetržalčania - 5 eur, deti od 3 do 14 rokov - 3,50 eur.

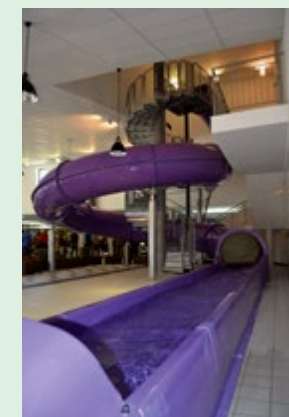
Balík sauna (120 minút)

Milovníci saunovania môžu

využiť finsku, parnú, infrasaunu a relaxačnú miestnosť. Tento balík zahŕňa vstup do plaveckého bazéna, relaxačnej zóny a na tobogan. Petržalčania od 15 rokov - 12 eur, Nepetržalčania - 15 eur, deti od 3 do 14 rokov - 12 eur.

Zlavu je možné uplatniť si aj prostredníctvom MultiSport alebo Benefit Plus karty. Spreádzajúca osoba ZTP návštevníka má vstup zdarma. (mh)

foto: Matúš Husár

Vítanie jari na Nivách

Prvá aprílová sobota v Nivy centre sa niesla v duchu veľkonočných zvykov a tradícií. Nivy opäť nesklamali, bohatým programom privítali stovky dospelých a detí.

„Na Nivy chodíme často. Keď je dobré počasie, musíme ísť aj na zelenú strechu. Deti sa vždy chcú ísť vyblázniť na ihrisko, mňa lákajú výhľady na mesto,“ povedal Peter. Aj on sa s deťmi pustil do plnenia veľkonočných úloh na Nivách.

V sobotu to tu poriadne roztočila škola tanca pod taktovkou folklórneho súboru Technik STU. „Chodila som sem každý piatok na letnú tančiareň. Vtedy sa tu tancovalo latinsko, dnešok bol ale z úplne iného súdka,“ povedala Gabika.

V Tržnici Nivy od piatku prebiehal špeciálny trh. „Kúpila som tu ručne pletený korbáč aj kraslice. Majú tu naozaj kopy krásnych vecí,“ prezradila pani Marta, ktorej vnuk si na workshope s Drevenó koliesko vyrobil veľkonočnú dekoráciu. „Vnučka leží doma chorá, tak som jej kúpila takú sadu, aby si mohla ozdabu urobiť aj ona,“ dodala.

Nivy sú miestom pre každého

Nivy priniesli do hlavného mesta nielen modernú autobusovú stanicu, ale aj širokú ponuku obchodov a služieb, jedinečnú gastro zónu a zelenú strechu s množstvom prvkov pre trávenie voľného času. Zelená strecha je pre verejnosť otvorená každý deň od 6:00 do 23:00 hod. a dostať sa na ňu dá výťahmi z rôznych častí Nivy centra, schodiskom vedúcim z ulice Párickova alebo lávkou cez vonkajšie átrium.

Príďte si užiť atmosféru Nív na blížiaci sa podujatia. Na svoje si prídu milovníci piva, kávy aj fanúšikovia mestského pestovania. ■

Sledujte nás na nivy.com, aby vám neunikli žiadne novinky.

nivy®

NOVÁ VETERINÁRNA KLINIKA

SLNEČNICE VETERINÁRNA KLINIKA

Zuzany Chalupovej 7A

MVDr. Marián Reichwalder
MVDr. Vladimír Ziman

TRIV

BYTY • KANCELARIE • TREZORY • KĽAVÍRE

SŤAHOVANIE.sk

NÁKLADNÁ DOPRAVA
EXPORTNÉ BALENIE
SKLADOVANIE

0905 616 329
02/ 6542 2387

Galéria súčasného umenia v Petržalke? To je odvaha, napadlo mi ako prvé. Prechádzam okolo železničnej stanice. Všetci sa náhli, lavičky obsadené len ľuďmi bez domova. Zabočím k novej Matadorke a odrazu som v inom svete. Krajšom. Maličká Galéria Station ten pocit ešte umocní. 'Čistá' je asi najvyššie slovo.

Petržalská galéria láka, nebojte sa vstúpiť

Nebýt pozvaná, asi by som ani nenabrala odvahu vstúpiť. Mala by som pocit, že je len pre niekoho, kto si ide obraz kúpiť alebo súčasnému umeniu rozumie. „S tým sa stretávame bežne. Avšak každý pozerá cez výklad, keď je galéria zatvorená,“ usmieje sa zakladateľka Radostina Doganová. „Nevyberáme vstupné, každý môže vojsť a vždy je tu niekto, kto vám výstavu predstaví a porozpráva o nej.“ Ukazuje mi grafiky „majstra

linoritu“ Tomáša Klepocha, ktoré visia na stenách. Výstava je len pre niekoho, kto si ide obraz kúpiť alebo súčasnému umeniu rozumie. „S tým sa stretávame bežne. Avšak každý pozerá cez výklad, keď je galéria zatvorená,“ usmieje sa zakladateľka Radostina Doganová. „Nevyberáme vstupné, každý môže vojsť a vždy je tu niekto, kto vám výstavu predstaví a porozpráva o nej.“ Ukazuje mi grafiky „majstra

linoritu“ Tomáša Klepocha, ktoré visia na stenách. Výstava je len pre niekoho, kto si ide obraz kúpiť alebo súčasnému umeniu rozumie. „S tým sa stretávame bežne. Avšak každý pozerá cez výklad, keď je galéria zatvorená,“ usmieje sa zakladateľka Radostina Doganová. „Nevyberáme vstupné, každý môže vojsť a vždy je tu niekto, kto vám výstavu predstaví a porozpráva o nej.“ Ukazuje mi grafiky „majstra

Čistá biela kocka

Bulharka Radostina Doganová vyštudovala malbu na Vysoké škole výtvarných umení v Bratislave a na Slovensku už zostala. S Petržalkou je spätá. Mala tu svoj ateliér, pôsobila na bulharskej škole na Gercenovej. „Toto miesto nie je náhodne zvolené,“ hovorí a spomína, ako

hľadala pracovný priestor pre ateliér a našla priestor na ulici Gustáva Mallého. „Keď ho dostávali, pochopila som, že je ideálny pre galériu.“ Ako výtvarníčka vedela, že v Bratislave je málo súkromných galérií a veľký problém vystaviť súčasné umenie v peknom prostredí. „Galéria vznikla z mojej vnútornej potreby. Cieľom je prezentovať umenie, pretože je potrebné,“ konštatuje pristo a je presvedčená, že súkromné galérie majú stále aj edukačnú funkciu.

Počas pandémie priestor prerobili a v júli 2021 otvorili. Vystavujúci autor/autorka dostali čistý biely priestor,

tzv. white cube (biela kocka, pozn. red) a slobodu pracovať s ním, ako uznajú za vhodné. Vznikla mestská galéria podobná tým vo svete. Keby ste Galériu Station hneď teraz presunuli do New Yorku či Berlína, zapadla by tam.

„Páčila sa mi blízkosť petržalskej stanice. Aj preto sme galériu nazvali Station (stanica, pozn. red.). Ide o odkaz na miesto, kde sa zastavujeme, odkiaľ cestujeme, a zase sa vraciame, pričom u nás sa „zastavujú“ umelci, slovenskí aj medzinárodní,“ vysvetľuje.

Počas pandémie si galéria cez sociálne siete našla svoje publikum. „Keď je dobrá výstava, prídu ľudia aj na kraj mesta,“ hovorí Radostina Doganová zo skúsenosti. Tak ako minulý rok, keď vystavovali 90 malých grafik autorov z 32 krajín sveta. Predpokladá, že inak to nebude ani počas nasledujúcej výstavy. Tomáša Klepocha strieda od 13. apríla Pavol Truben a jeho Utópia. Polarizáciu spoločnosti reprezentujú v jeho kresbách známy vlk a zajac.

Príďte sa pozrieť a nielen vy, ktorí čakáte na vlak a neviete, čo si na nevlúdnej stanici počať. Galéria Station sa možno pre vás stane miestom, kde precítite, prečo ľudia potrebujú umenie. Otvorená je v stredu, piatok a v sobotu od 15 h do 18 h, vo štvrtok od 18 do 20 h. (in)

foto: Jana Hojstrícová, archív galérie

▲ Galéria má vysoké stropy, nádherné veľké výklady, cez ktoré svieta slnko a vidno starú Smaltovňu.

J&T Real Estate (JTRE) bude pestovať stromy pre svoje projekty, spúšťa skúšobnú prevádzku stromovej škôlky

J&T Real Estate (JTRE) otvára ako prvá developerská spoločnosť vlastnú stromovú škôlku. Vznikne na petržalskej strane Dunaja na území pripravovaného projektu Nové Lido. V pilotnej prevádzke bude JTRE v spolupráci s odborníkmi pestovať viac ako 60 stromov a 60 kríkov, ktoré v budúcnosti využije na výsadbu vo svojich projektoch alebo poskytne na verejné účely.

„V JTRE si stojíme za svojou zodpovednosťou pri udržateľnom rozvoji. Naším cieľom pri realizácii stromovej škôlky je overiť možnosti pestovania stromov pre naše projekty v dlhodobom horizonte. Zároveň chceme poukázať na to, že nový development v určitých prípadoch prináša do mestského prostredia aj potrebnú generačnú obmenu zelene, ktorej sa už končí životnosť. Nová kvalitná zeleň navrhnutá v spolupráci s odborníkmi má potenciál pozdvihnúť zdravie a kvalitu života obyvateľov Bratislavy i atraktivitu nových mestských štvrtí,“ hovorí výkonný riaditeľ JTRE Pavel Pelikán.

Výber vhodných drevín do stromovej škôlky bol realizovaný v súlade s odporúčaniami odborníkov s cieľom podporovať lokálnu biodiverzitu. Preferované sú miestne druhy odolné v danom prostredí

bez potreby náročnej opatery či závlah, ktoré majú výraznejší klimatický prínos pre dané prostredie. Všetky tieto kritériá spĺňajú platan javorolistý, javor mliečny aj javor horský. Stromy s väčšou korunou a listami zachytávajú väčšie množstvo prachu a emisií z ovzdušia, lepšie regulujú vlhkosť ovzdušia odparovaním, v lete tienia a zabraňujú prehrievaniu a naopak v zime, keď lístie opadne, nebránia presleniu okolitých budov. Významne tým napomáhajú redukovat tzv. tepelné ostrovy v meste. Priestor dostanú aj ovocné stromy. Čo sa týka kríkov, v prvej fáze nájdu svoje miesto v stromovej škôlke zlatý dážd a budleja dávidova prezývaná aj letný orgován.

Stromová škôlka JTRE vznikne priamo v susedstve komunitnej záhrady Nové Lido, ktorú developer zrealizoval na jar roku 2022 a svoje produkty

v nej pestujú štyri desiatky záhradkárov. Priestor v nej dostali aj včelie úle a hmyzí hotel, ktorých obyvatelia budú aj vďaka stromovej škôlke prosperovať.

„Náš záväzok rozvíjať územie priamo v srdci mesta udržateľne z hľadiska životného prostredia a zodpovedne voči komunite potvrdzuje aj rozhodnutie podstúpiť pre Nové Lido proces certifikácie v prestížnom systéme BREEAM Communities International. Na jeho začiatku spracoval tím odborníkov aj podrobnú štúdiu ekológie územia, vrátane dendrológie. Vieme, že urbanizáciou Nového Lida bude jstevujúcu náletovú zeleň potrebné nahradiť novou, kvalitnejšou a bez invazívnych druhov. Ak budeme mať vopred vypestované kvalitné dreviny, vieme ich využiť pri zazenaní novej štvrte, v ktorej plánujeme vytvoriť hneď niekoľko parkov a zelených vnútroblokov,“ hovorí manažér JTRE pre ESG Martin Stohl.

JTRE si uvedomuje zásadný vplyv výstavby na životné prostredie, rovnako aj zodpovednosť pri riešení dôsledkov a prevencii zhoršovania klmatickej krízy. Pri príprave a realizácii nových projektov je preto v centre našej pozornosti udržateľnosť vo všetkých jej stránkach – environmentálnej, ekonomickej aj sociálnej, ktoré spolu úzko súvisia. ■

NAŠE SLUŽBY

- Kompletná servisná prehliadka vozidla
 - Kontrola vozidla pred kúpou
 - Príprava a vykonanie STK a emisnej kontroly
- Výmena motorových olejov
 - Pneuservis
 - Test tlmičov a bŕzd
 - Výmena brzdovej a chladiacej kvapaliny
- Výmena olejov manuálnych prevodoviek
- Nastavenie geometrie vozidla
 - Údržba autoklimatizácie
- Diagnostika elektroniky vozidla
- Predaj a výmena akumulátorov
- Mechanické opravy: rozvody, spojky, brzdy,...
- Odborná montáž ťažných zariadení
 - Klampiarske a lakovnicke práce
 - AUTOSKLO – opravy a výmeny

**FÉROVÝ
AUTOSERVIS**

Panónska cesta 24
85104 Bratislava
Telefón: +421 917 459 966
+421 905 245 000

EUROREPAR
SERVIS A OPRAVY
VŠETKÝCH
ZNACIEK

50 rokov novej Petržalky

Mali by sme sa báť slova oslava?

Námestie hraničiarov „hostí“ minulosť. Už od cesty láka séria fotografií z výstavby Petržalky umiestnená medzi stromami.

Druhého apríla si mestská časť na Námestí hraničiarov oficiálne pripomenula okrúhle výročie nášho sídliska. Slovo 'pripomienka' presne vystihuje, v akom duchu sa stretnutie nieslo. Nikto nečakal ohňostroje, ale mali by sme sa báť slova oslava?

„Nemôžeme oslavovať, veď

ako k tomu prídu Staropetržalčania,“ tak znie asi najčastejší argument. A bolo to vidno aj pred desiatimi rokmi, keď sa 40. výročie sídliska takmer odignorovalo.

„Avšak koľko ľudí tu žije celý život, narodili sa tu, vyrástli, prečo by sme sa mali stále hanbiť, že sme sa

nastahovali na petržalské sídlisko?“ pýta sa občiansky aktivista Martin Kleibl. „Od malička sme žili s traumou. Kam sme prišli, tam sme počúvali o betónovej džungli, výrazy zdesenia o gette a drogách... Niektorí dokonca tajili, že sú z Petržalky.“

Dnes to konečne nie je hanba. Sme hrdí na to, že sme Petržalčania a nemali by sme donekonečna cítiť výčitky voči Staropetržalčanom za niečo, za čo ani nemôžeme. „Ludia,

Organizátori by boli radi, keby fotografie vydržali na námestí aj počas celého leta.

ktorí sa do petržalského sídliska už narodili, starú Petržalku väčšinou nezažili. Áno, bolo to pekné a je toho škoda, ale my nie sme zodpovední za to, že marhuľové sady a rodinné domy boli zrovnané so zemou a na ich mieste vyrástli naše paneláky. Môžeme však so Staropetržalčanmi aspoň súcíť. Samozrejme by sme mali poznať históriu svojho bydliska a oboznamovať o nej aj ďalšie generácie, aby sa na ňu nezabudlo, ale nie je dôvod, aby sme cítili vinu za to, čo sa stalo, nie je dôvod, aby sme sa hanbili za to, kde žijeme a už vôbec by sme sa nemali hanbiť svoje bydlisko 'oslavovať'“ dodáva Martin Kleibl. (in)

foto: jb

Sochárske dielo A String of Pearls je z minuloročného projektu Stromorodie. Stromy vyrúbané kvôli výstavbe pokračovania električkovej trate získali druhý život. Pokojne si na nich posedzte.

Počas roka by sme ešte mali vidieť aj unikátnu výstavu petržalskej knižnice Taká bola Petržalka a Novodobá Petržalka na baneroch.

Akcie k výročiu budú počas celého roka

„Chceme ľuďom ukázať, že niektoré dôležité výročia sa nemusia oslavovať, ale je nutné si ich pripomenúť, rozprávať sa o nich, dávať ich do kontextu,“ hovorí Ladislav Jančiar, vedúci úseku tvorby programu KZP (Kultúrne zariadenia Petržalky) o prístupe mestskej časti Petržalka a jej rozpočtových organizácií k 50. výročiu najväčšieho sídliska na Slovensku.

Najnavštevovanejšie budú zrejme výstavy s historickými fotografiami, tých sa chystá viacero, nostalgikov však určite poteší premietanie kinožurnálov, v ktorých sa spomína Petržalka. Tu sú najzaujímavejšie, zatiaľ zverejnené akcie.

23.4.2023 - Námestie hraničiarov - 15.00 h Čaká vás vystúpenie Zuzany Homolovej a Miloša Železnáka a o 16:30 h sa so sprievodkyňou Evou Čubrikovou môžete vydať dejinami sídliska. Začiatok prechádzky bude pri základnom kameni výstavby Petržalky. Vopred sa netreba registrovať.

13.5.2023 - Susedský deň na Nobelku - 12.00 h – 20.00 h „Komunitná akcia, ktorá bola vopred naplánovaná, bude obohatená o pripomienku výročia,“ hovorí Ladislav Jančiar a vysvetlí, že KZP rozbehla Susedské dni s cieľom pestovať lokálpatriotizmus Petržalčanov, ale aj v úsilí prepojiť jednotlivé časti Petržalky. Na remeselných trhoch sa predstavia ľudoví umelci, seniori, aj občianske združenia. Séria bude pokračovať 3.6.2023 Susedským dňom na Slnecnicach, ktorý bude tiež venovaný Svetovému dňu životného prostredia.

26.5.2023 DK Zrkadlový háj - Rómovia v premenách času

„Rómska menšina zohrala tiež historickú úlohu v dejinách Petržalky,“ vysvetľuje Ladislav Jančiar. „Napríklad na území dnešného Ovsísta bol kočovný tábor Rómov.“ Ďalšie zaujímavosti sa dozviete na prednáške romistu Rasťa Pivoňa a jeho hostí. Premietat' sa bude aj film Druhý breh, ktorý sa venuje dejinám a životu Rómov v Petržalke. V rámci programu vystúpí hudobníčka Ildikó Kali a skupina MegaJazz, hrajúca v štýle gypsy jazz a jazz manouche.

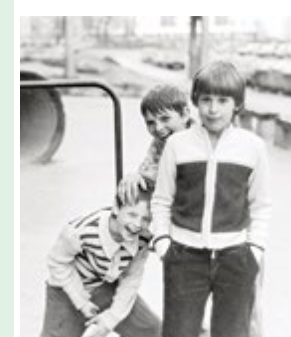
30.6., 14.7., 28.7., 11.8. 2023 Letné kino v DK Lúky

Témou letného premietania na stenu Domu kultúry Lúky je Človek a mesto, čo korešponduje s výročím. Jedným z filmov aj Utekajme už ide. Pamätáte si ešte, že táto komédia sa odohráva v sídliskovom byte?

2.9.2023 - DK Zrkadlový háj - Vernisáž a otvorenie výstavy k 30. výročiu DK Zrkadlový háj

V novembri 1993 bol DK Zrkadlový háj na Rovniankovej ulici sprístupnený verejnosti. Pre zaujímavosť - v marci 1991 otvorili na Jiráskovej ulici Cik Cak Centrum, v roku 1992 DK Lúky na Viglašskej ulici. Najstarší však bol DK Ovsíste, fungoval od roku 1985, v 90. rokoch ho sprivatizovali.

7.9.2023 - CC Centrum - Vernisáž a otvorenie výstavy fotografií Juraja Bartoša - Petržalka 1980-2005

Fotograf Juraj Bartoš sa do Petržalky sťahoval v auguste 1977. V rozhovore pre banoviny.sk v roku 2019 hovorí: „Náš panelák bol obývaný ako prvý. My sme hneď po odovzdaní kľúčov začali v ten deň upratovať a na molitnách sme na zemi aj prespali. Draždiak bol vtedy len ako veľká 'mláka', chýbali obchody a škôlku sme nevedeli zohnať...“ Známe sú jeho fotografie „prvomájových tancovačiek“ z Lunaparku, dokumentoval však aj bežný život na sídlisku.

13.10. - 18.00 h - DK Zrkadlový háj - Premietanie historických žurnálov a krátkych filmov o Petržalke

Súčasťou by mali byť aj prednášky architektov a kultúrnych antropológov na témy sídliskového urbanizmu a sociálnych interakcií v Petržalke.

Už k 40. výročiu Petržalky robil súčasný projektový manažér KZP Martin Kleibl výskum, čo všetko ukrývajú archívy slovenského filmového ústavu. „Vytvoril som zoznam kinožurnálov, kde sa spomína sídlisko Petržalka,“ hovorí. Vtedy sa to nezrealizovalo. K 50. výročiu by sa mohli premietat' aj na viacerých miestach. „Například nevyužitá Námestie hraničiarov by sa tak dalo oživiť. Je to totiž výborný priestor pre dočasnú scénu, malé pódium, sú tam lavičky, trávnaté plochy, dajú sa tam robiť diskusie...“

1.12. DK Zrkadlový háj - Ján Šimko: Petržalské príbehy

Obnovená, prepracovaná premiéra hraného dokumentu zo života Petržalčanov.

Program ešte nie je celkom uzatvorený, bude sa priebežne dopĺňať, nájdete ho na stránke www.petrzalka.sk/50ka. V pláne je napríklad aj premietanie dokumentárneho filmu Identity Petržalky kameramana a fotografa Juraja Chlpička v DK Lúky. Vo filme z roku 2010 hovorí dvanásť ľudí o svojom živote v Petržalke.

AKCIE PRIPRAVUJE AJ MIESTNA KNIŽNICA PETRŽALKA

Od mája do decembra bude realizovať projekt - Petržalská vzdelávacia akadémia. Pôjde o niekoľko prednášok o histórii a súčasnosti Petržalky. Témami budú umenie - maliar Gustáv Mally, insitná maliarka Zuzana Chalupová (po oboch sú pomenované ulice v Petržalke), Viedenská električka - história, Eugen Suchoň - prežil časť svojho života v Petržalke...

V septembri - Literárno- hudobný projekt Tisíc okien, Tisíc slov - Petržalka v literatúre. Podujatie bude realizované v exteriéri, na Námestí hraničiarov, v prípade zlého počasia na pobočke Vavilovova 26 alebo Prokofievova 5.

Október - Celoslovenská literárna súťaž Petržalské súzvyky Ferka Urbánka pre začínajúcich autorov a autorky sa bude niesť aj v duchu 50. výročia začiatku výstavby sídliska. Ak sa chcete prihlásiť do mimoriadnej súťaže o Cenu starostu, so svojou poviedkou, rozprávkou, komédiou, drámou v horore, dystopii, eseji či v úvahe, môžete tak urobiť do 30. júna 2023. Témou je Petržalka - aká bola, aká je, aká bude. Vyhodnotenie bude v októbri. (in)

foto: Fb Juraj Bartoš pre banoviny.sk

GALANTÉRIA V PETRŽALKE

Svetové kľbká

V našich nových priestoroch

Námestie hraničiarov 6/B
Bratislava - Petržalka

nájdete:

priadze, pomôcky na ručné práce, zipsy, gombíky, nite, stuhy, gumené, spodné prádlo, pančuchy, ponožky

Prebuďte s nami
vašu tvorivosť

Námestie hraničiarov 6/B, Bratislava - Petržalka
www.svetoveklbka.sk

oživenie 23

spevák, skladateľ a hudobník z Čieľ

Jonathan Oriel

a jeho **KONCERT NÁDEJE**

Piesne inšpirované dobrou správou z Biblie, o moci viery a príslube nádeje, ktorú potrebuje každý človek.

6. máj
budova CASD
Cablkova 3
18:00
vstupné dobrovoľné

bratislava.dotknisaneba.sk

Nie je to bežná rekonštrukcia bazéna

Mestská časť sa snaží získavať prostriedky na nevyhnutné rekonštrukcie z externých zdrojov. To je aj prípad bazéna na Pankúchovej. Z Fondu na podporu športu sa bude uchádzať o dotáciu 1,1 milióna eur, pričom 800-tisíc eur by financovala z vlastných zdrojov.

Samospráva disponuje projektovou dokumentáciou na rekonštrukciu bazéna v ZŠ Pankúchova. Realizačný projekt je vyčíslený na 1,9 milióna eur. Pre porovnanie – pripravovaná športová hala v areáli školy má rozpočet 2,5 milióna. Preto ide o takú vysokú sumu, vysvetľoval starosta Ján Hrčka na miestnom zastupiteľstve. „ZŠ Pankúchova má problém so sadaním podlažia,“ uviedol, pričom

dodal, že keď sa rekonštruovali toalety, bola potrebná zvýšená investícia do jeho spevnenia. „Keď sa robila kontrola podlažia pod bazénom a urobil sa prieskumný vrt, prepadla doň trojmetrová železná tyč.“ Zlý stav teda nie je len o bazéne, problém je aj pod ním. „Nemá zmysel opraviť vrchné teleso, pokiaľ sa nezastabilizuje spodná časť, pretože to ovplyvňuje celú budovu.“

Ak samospráva financie získa, čo bude jasné v júni, rekonštruovať by sa mohlo začať v lete.

Petržalka má štyri školské bazény, Budatínska aj Holíčska sú zatvorené, funguje len jeden na Turnianskej.

(pn)

foto: MČ Petržalka

Dočká sa hala na Prokofievovej obnovy?

Z dotácie Fondu na podporu športu by chcela mestská časť obnoviť aj Športovú halu Prokofievova. Je tu však háčik. Ten sa snažil na mestskom zastupiteľstve vyriešiť starosta Ján Hrčka. Mesto jeho obavy nezdieľa.

Mestská časť sa pred dvoma rokmi snažila halu prenajať. Nájomca mal v priebehu 10 rokov preinvestovať do nutnej rekonštrukcie objektu 1 100 000 eur. Žiaden sa nenašiel. Do rekonštrukcie sa tak pustila sama. Koncom roka 2022 bolo vymenené osvetlenie

vo veľkej a malej telocvični, tento rok výmena skriniek a lavičiek. Na väčšie opravy však v napätom rozpočte Petržalky financie nie sú. Je snaha získať ich v programe „Výstavba, rekonštrukcia a modernizácia športovej infraštruktúry“ na Fonde na podporu športu.

Lenže v tejto výzve sa už samospráva uchádza o financie na rekonštrukciu bazéna na Pankúchovej. A mestská časť môže do danej výzvy predložiť iba jeden projekt. Pre veľkú Petržalku je nevýhoda, že je v rovnakom postavení ako malá slovenská obec. Žiadateľom vo výzve

avšak môže byť aj športová organizácia. Tá však musí preukázať vzťah k pozemku a budove. Mestská časť má aktuálne od mesta zverenú do správy športovú halu, ale nemá zverený pozemok pod ňou. Petržalská samospráva chcela získať aj správu pozemku a následne športovú halu aj s pozemkom zveriť športovým zariadeniam Petržalky (ŠZP), v ktorých má 100-percentnú účasť. ŠZP by sa uchádzali o dotáciu na obnovu haly. Ak by získali cca 245-tisíc eur, spolufinancovanie mestskej časti by bolo cca 110-tisíc. Opravila by sa strecha, vymenili okná aj palubovka.

Na mestskom zastupiteľstve preto petržalský starosta chcel, aby poslanci schválili zverenie pozemku pod halou do správy mestskej časti. Mestskí poslanci o tom ani nechceli diskutovať, hlasovaním zamietli aj zaradenie

samotného bodu do programu zastupiteľstva. Starostu to evidentne rozladilo. V diskusii k schvaľovaniu mestskeho rozpočtu na rok 2023 sa vyjadril: „V rozpočte je plánovaných 15 miliónov z príjmov za predaj nehnuteľného majetku. A keď chce mestská časť získať externé zdroje, tak riskujete formálnou blbostou, s prepáčením, že o ne príde. Príde mi to trochu vtipné až trápne.“

Magistrát tvrdí, že prenájom pozemku mestskej časti stačí a aj ho odsúhlasilo. Starosta, naopak, oponuje, že na fonde mu nepotvrdili, že to bude v poriadku, navyše, keď ide nie o nájomnú, ale o podnájomnú zmluvu medzi mestskou časťou a športovými zariadeniami Petržalky. „Máme pozdržané zverovanie, lebo sa má novelizovať zákon. Jasne nám bolo definované, že nie je problém podnájom ani prenájom. Normálne stačí komunikovať,“ uzavrel slovnú prestrelku primátor Matúš Vallo. Tak si počkajme, či Petržalka financie na obnovu športovej haly získaním zamietli aj zaradenie

(pn)

Poznáte Osobnosť Petržalky?

Návrhy na ocenenia je možné podávať do 30. apríla 2023.

Petržalčania aj nepetržalčania môžu svojich favoritov nominovať v piatich hlavných kategóriách, a to Kultúra a rozvoj spoločenského života, Sociálna práca a ochrana života a zdravia, Šport a rozvoj aktívneho životného štýlu, Vzdelávanie a rozvoj kritického myslenia, Životné prostredie a ochrana prírody. Z ich návrhov budú vyberať laureátov poslance komisie.

Návrhy môžete podávať prostredníctvom webu osobnost.petrzalka.sk, poštou alebo osobne cez poďateľňu Miestneho úradu Petržalka na Kutlíkovej ulici 17. Piatich nominujúcich odmení samospráva pozvánkami pre dve osoby na slávnostný galavečer, ktorý sa uskutoční 22. septembra 2023 v Dome kultúry Zrkadlový háj.

V roku 2022 bola do ocenení premiérovho zaradená aj kategória Cena verejnosti. Verejné hlasovanie na webe Petržalky sa uskutoční aj tento rok, a to od 15. júna do 31. júla.

(mh)

Milióny do nájomného domu na Medvedovej

Na jeden z domov, ktoré sú v Petržalke v najhoršom stave, bude mestská časť žiadať 2,5 milióna zo Štátneho fondu rozvoja bývania. Rekonštrukcia by mala vyriešiť problémy nájomných bytov na Medvedovej 21.

Celý bytový fond Petržalky tvorí 470 bytov, z toho je 250 na Medvedovej. Viaceré časti domu sú v havarijnom stave, aj

preto sa minulý rok vymieňali ležaté a stúpacie rozvody. V roku 2022 bolo obnovených aj 14 bytových jednotiek. Aj vďaka nim

sa Petržalke darí ľahšie obsadzovať miesta učiteľov v materských a základných školách. Zo ŠFRB sa rekonštruovať byty nebudú, dom však bojuje s viacerými systémovými poruchami. Preto poslanci schválili zámer – žiadost' o bezúročný úver na 20 rokov, ktorý by sa mal čerpať na budúci rok. Projekt kompletnej obnovy by mal okrem výmeny okien

obsahovať aj zateplenie fasády, kde dochádza k odpadávaniu častí betónu a k vzniku trhlin. „Lodžiové dosky a bočné steny lodžií vykazujú známky poškodenia, odhalenia armatúry a degradácie betónu, a tiež časovej únavy materiálu stropných dosiek. Poškodenia sú na hranici 2 medzerného stavu s okamžitou potrebou ich sanácie,“ píše sa v návrhu. (pn)

ESTD.2002

Pizza Carla

PUB

Otvorili sme pre Vás novú pobočku

Pizza Carla Pub Ovsište

AKCIA
2+1
za 1€

Najkvalitnejšia pizza v Bratislave

AKCIA
2+1
za 1€

Burgre, steaky,
lokálne špeciality

AKCIA
2+1
za 1€

Čapované piva Srijany

Živé prenosy

(Premier League, La liga, Liga majstrov ...)

Otvorené
Utorok - Nedel'a 11:00 - 23:00

Kde nás nájdete
Ovsištské námestie 1, Petržalka

pizzacarla.sk

...viac ako len pizza

ČISTENIE HROBOV

DOSEKÁVANIE PÍSMÁ

Čistenie: Jednohrob 100€ 85€ Dvojhrob 150€ 130€
 Impregnácia ZDARMA Doprava ZDARMA Obliadka ZDARMA
 Obnova písma (zlatá, strieborná, čierna, biela farba): 2€ 1,5€/znak
 Dosekávanie písma priamo na cintoríne Do 5 znakov 80€
 bez nutnosti demontáže pomníka: 6-11 znakov 120€
 12-30 znakov 12€/znak
 31 a viac 11€/znak

Ing. Miroslav Greisiger
 0940 653 651
 0919 205 521
 www.greisiger.sk

Ceny platia pri objednaní do 31.5.2023

ŽULOVÉ POMNÍKY už od 600€ vrátane nápisu!*
ŽULOVÉ KRYCIE DOSKY už od 600€ * *cena závisí od zvoleného materiálu (farby žuly)
Doprava a odvoz starého materiálu ZDARMA!!
 Renovácie hrobov, vázy a svietniky, tabuľky s menami i fotografie, obkladanie hrobov, krycie dosky
*Na všetkých prácach sa dohodneme priamo na cintoríne a nájdeme spolu najlepšie riešenie.
 Obliadka a doprava je zdarma!! Od roku 2014 sme obslúžili viac ako 12 000 spokojných zákazníkov. Zavolajte a staňte sa ďalším z nich!*

MINCE VÝKUP

0902 168 083

www.HORINKA.sk

PETRŽALSKÉ NOVINY

čítajte aj na webe

www.bratislavskenoviny.sk

Papiernictvo, ktoré je v Petržalke 43 rokov, dožíva. Jeho príbeh je smutný.

Príbeh, ktorý ukrýva petržalský obchodník Papier, hračky u Milky, je taký smutný, že v jednej chvíli som sa neubránila slzám ani ja. Jedna z najdlhšie fungujúcich prevádzok v Petržalke, ktorú v okolí Rovniankovej poznajú všetci, dožíva. „Unavený som. Už nevládzem,“ hovorí Viliam Vizváry (60), ktorý tu s mamou Milkou (80) pracoval od roku 1981.

Kým pracoval Viliam spoločne s mamou, obchod mali vždy plný tovaru. Alzheimerova choroba, ktorá u pani Milky prepukla pred štyrmi rokmi a vzápätí pandémie boli dva momenty, ktoré Viliama Vizváryho zlomili.

chvíľu, nepocítite to, ale keď ste v obchode denne od desiatej do šiestej večer ako on... Domov chodí premrznutý. Dni naplnené čakáním na zákazníkov prerušil len víkendová návšteva mamy v domove sociálnych služieb v Studienke. Práve Alzheimerova choroba, ktorá u nej prepukla pred štyrmi rokmi a vzápätí pandémie boli dva momenty, ktoré Viliama Vizváryho zlomili.

Neviem, na čom mám skôr šetriť

V ich papiernictve nakrúcali aj Matelka. „Vtedy sme ešte nemali mrežu. Raz nám však rozbili výklad a zobrali tie najdrahšie veci. Museli sme ju osadiť,“ spomína Viliam Vizváry.

„Vidíte, ani ona už nechodí pravidelne...“

Prichádza mamička so synom a kupuje detský časopis so samolepkami. Viliam dáva

Terasa Rovniankova je v bezprostrednej blízkosti budúcej električkovej trate. Onedlho to bude lukratívne miesto pre podnikanie.

Obchodík na rohu toho zatiaľ dôkazom nie je. Má púste výklady, akoby ani nebol otvorený. Aj vo vnútri to vyzerať, akoby sa v ňom zastavil čas. Prekvapená pozerám na ponuku videokaziet. Chytím do ruky jednu z kníh dopytu, ktorá je v ponuke na predaj, v našej digitálnej dobe mi príde ako čosi nevidané. Zopár starých platní, ktoré tu nechal akýsi pán na komisionálny predaj. Kalendáre, hračky, perá, ceruzky, peračníky a zošity, ktoré tu už nikto nekupuje. Všetci totiž chodia do blízkeho hypermarketu. Uchvátia ma však nádherné modely áut. Tie v podstate ešte držia Viliama Vizváryho nad vodou. A potom poslední verní zákazníci, ktorí si sem chodia kupovať noviny a časopisy. „Dlho si tu nebola,“ víta Viliam pani, s ktorou sa evidentne pozná dlhé roky. „Skoro som tá obišla, ale rozmyslela som si to,“ reaguje ona a kupuje niekoľko novín a časopisov. Papiernictvo pozná roky, neraz tu s pani Milkou viedli rozhovory o živote. Keď odíde, Viliam len bezmocne skonštatuje: „Vidíte, ani ona už nechodí pravidelne...“

Prichádza mamička so synom a kupuje detský časopis so samolepkami. Viliam dáva

GRAFIKY
A LOKÁLNY DIZAJN
POTEŠTE
SVOJICH BLÍZKYCH
JEDINEČNÝM
DARČEKOM!
VIAC UMENIA NÁJDETE NA:
ARTATTACKSHOP.SK

ZUBNÁ AMBULANCIA
AMBULANCIA
STOMATOCHIRURGIE
A IMPLANTOLÓGIE

oznamuje zmenu pracovnej doby od 15-21h

OŠETRÍME KAŽDÉHO, KTO NÁM ZAVOLÁ

0905662407

STROMOVÁ 16, BA KRAMÁRE

Terasa Rovniankova je v bezprostrednej blízkosti budúcej električkovej trate. Onedlho to bude lukratívne miesto pre podnikanie.

Obchodík na rohu toho zatiaľ dôkazom nie je. Má púste výklady, akoby ani nebol otvorený. Aj vo vnútri to vyzerať, akoby sa v ňom zastavil čas. Prekvapená pozerám na ponuku videokaziet. Chytím do ruky jednu z kníh dopytu, ktorá je v ponuke na predaj, v našej digitálnej dobe mi príde ako čosi nevidané. Zopár starých platní, ktoré tu nechal akýsi pán na komisionálny predaj. Kalendáre, hračky, perá, ceruzky, peračníky a zošity, ktoré tu už nikto nekupuje. Všetci totiž chodia do blízkeho hypermarketu. Uchvátia ma však nádherné modely áut. Tie v podstate ešte držia Viliama Vizváryho nad vodou. A potom poslední verní zákazníci, ktorí si sem chodia kupovať noviny a časopisy. „Dlho si tu nebola,“ víta Viliam pani, s ktorou sa evidentne pozná dlhé roky. „Skoro som tá obišla, ale rozmyslela som si to,“ reaguje ona a kupuje niekoľko novín a časopisov. Papiernictvo pozná roky, neraz tu s pani Milkou viedli rozhovory o živote. Keď odíde, Viliam len bezmocne skonštatuje: „Vidíte, ani ona už nechodí pravidelne...“

Prichádza mamička so synom a kupuje detský časopis so samolepkami. Viliam dáva

GRAFIKY
A LOKÁLNY DIZAJN
POTEŠTE
SVOJICH BLÍZKYCH
JEDINEČNÝM
DARČEKOM!
VIAC UMENIA NÁJDETE NA:
ARTATTACKSHOP.SK

ZUBNÁ AMBULANCIA
AMBULANCIA
STOMATOCHIRURGIE
A IMPLANTOLÓGIE

oznamuje zmenu pracovnej doby od 15-21h

OŠETRÍME KAŽDÉHO, KTO NÁM ZAVOLÁ

0905662407

STROMOVÁ 16, BA KRAMÁRE

Pekné roky to boli. Mali sme dobrú inšpektorku, papiernictvo bolo len na Jeremenkovej a Fedinovej, vodilo sa nám dobre.“ S úsmevom spomenie, ako bol jeden čas toaletný papier doslova podpuťovým tovarom. „Keď konečne dorazil, mali sme ho pri dverách, naskladaný na paletách, rad bol nekonečný. Museli sme dávať na prídel.“

Po gymnázium na niekdajšej Makarenkovej, kde tancoval aj vo folklórnom súbore Poleno, začal študovať 'strojarinu' v Žiline. „V obchode som bol neraz od piatej ráno, chodieval som pre tovar. Už som ešte vládol. Teraz ma už nebaví nič, keď je mama chorá,“ vracia sa zas a znova do smutnej súčasnosti.

Nech rozvinie Viliam akúkoľvek spomienku, každá sa napokon vráti do reality a k mame, na ktorú je silne naviazaný. Zrejme aj preto, že v devätnástich rokoch prežil ťažkú autonehodu. Neoznačená hlboká jama na ceste ho takmer stála život. Šesť týždňov bol v bezvedomie, ochrnula mu polovica tela, prišiel o obličku, dodnes ťažko rozpráva. Stal sa z neho invalid. „Mal som dôchodok 968 korún, ale zaplatil som si z toho internát v Žiline, bolo aj na život a pomohol som aj mame. Dnes som úplný zobrák s dôchodkom 367,40 eura... Nevie, čo mám skôr platiť. Všetky úspory som minul. V septembri minulého roka som ešte za elektrinu platil 36 eur, v decembri už 276 a za február chcu odo mňa 332 eur! Aj v zariadení, kde je mama, odo mňa pýtajú o 200 eur mesačne viac. Staré auto sa mi kazí, ale opraviť ho potrebujem. Ako by som chodil za mamou? Veď ja rátam dni, kedy za ňou pôjdem.“

Jediné chvíle, kedy na Viliamovej tvári zbadám úsmev, je, keď sa vracia do minulosti. „V decembri 1980 sme sa nastahovali na Ambroseho,“ spomína. „Mama kedysi robila v Malackách v papiernictve. V 1981 ju dali do tejto predajne na terase. Pôvodne to malo byť kvetinárstvo, napokon z toho bol drobný tovar. Mama robila vedúcu, ja som tu brigádovodca a popritom študoval.“

Maminka už asi so mnou na bicykli nepôjde

Vtedy po autohavárii, vtedy to ešte nevzal, hoci vysokú školu pre zdravotné

problémy nedokončil. Založil si živnosť, v roku 1991 podali žiadosť na odkúpenie priestorov papiernictva, vzali si úver na tovar... „Žili sme dobre. S mamou sme chodievali takmer denne bicyklovať a každý rok do kúpeľov,“ ukazuje mi fotografie. „Ešte v roku 2018 sme boli spolu v kúpeľoch na Sliachi. Tu bolo ešte dobre, tu sedíme na kávičke... Ešte minulý rok mama chodila o paličke, teraz už je na voziku... A to sme ešte štyrmi rokmi boli spolu na bicykli až v Čunove. Ten jej už som predal, lebo maminka už asi so mnou na bicykli nepôjde...“

Ani keď otvorili v roku 2000 neďaleký hypermarket, nebolo to spočiatku zlé. Hovorí, že ľudia boli naučení chodiť k nim. Navyše sa nevedeli zorientovať v číslach a k mame, na ktorú je silne naviazaný. Zrejme aj preto, že v devätnástich rokoch prežil ťažkú autonehodu. Neoznačená hlboká jama na ceste ho takmer stála život. Šesť týždňov bol v bezvedomie, ochrnula mu polovica tela, prišiel o obličku, dodnes ťažko rozpráva. Stal sa z neho invalid. „Mal som dôchodok 968 korún, ale zaplatil som si z toho internát v Žiline, bolo aj na život a pomohol som aj mame. Dnes som úplný zobrák s dôchodkom 367,40 eura... Nevie, čo mám skôr platiť. Všetky úspory som minul. V septembri minulého roka som ešte za elektrinu platil 36 eur, v decembri už 276 a za február chcu odo mňa 332 eur! Aj v zariadení, kde je mama, odo mňa pýtajú o 200 eur mesačne viac. Staré auto sa mi kazí, ale opraviť ho potrebujem. Ako by som chodil za mamou? Veď ja rátam dni, kedy za ňou pôjdem.“

Pandémia narastajúce zúfalstvo zaklincovala. Ukazuje mi fotografiu prevádzky z januára 2020. To bola ešte plná tovaru. „Vždy som mal obrat, teraz už nemám ani na nový tovar,“ konštatuje. Väčšmi však trpel, že ho pre covid nechceli púšťať za mamou. „Mame som sľuboval, že ju nikdy nedám do starobinca. Mal som ju aj doma, ale nezvládol som sa o ňu popri robote starať.“ Slzy už má na krajíčku. Do toho mu zvoní telefón. Sestrička zo zariadenia mu oznamuje, že jeho mame diagnostikovali rakovinu ústnej dutiny a pýta od neho povolenie na ožarovanie. Plače. „Ja stále verím tomu... Každý boží deň... že sa uzdraví, že si zase oblečie ten plášť,“ ukazuje na vešiak. „Vy tu stále máte jej plášť,“ zmôžem sa len na chabú reakciu. „Nie jeden, tam sú všetky...“

Už plačem aj ja...
Aj maličkosť, ktorú si kúpite, mu pomôže
Viliam si nevie pomôcť sám. Pracovať musí, inak by

nevyžil. Ale nevláde a odkedy mu ochorela mama, akoby stratil aj motiváciu. „Som na všetko sám,“ hovorí. „Bol by som taký rád, keby za mnou prišla aspoň sestra a pomohla mi...“

Opatrne mu navrhmem, že v tejto situácii by bolo zrejme najlepšie, keby obchod predal. Nekvárali by ho financie a mal by vzácný čas pre mamu. Vlastní totiž lukratívny priestor. Predajňa je len torzo. Pod ňou je veľký sklad, nad ňou tiež, v uzavretom priestore pod terasou dokonca priestor na parkovanie pre tri autá.

„Veď ja chcem,“ vzdychne, ale konštatuje, že na to potrebuje právnik prebiehajúci súdny spor. A na toho nemá peniaze. Cíti sa bezmocný a volá o pomoc. Napríklad zbierkou na stránke www.ludialudom.sk/vyzvy/14790 (Jeho číslo účtu je SK79 1100 000000 2927867549, pozn. red.) Rád by vás však privítal aj vo svojej predajni na Rovniankovej 15. Nájdete ho tam denne od 10h do 18h a v sobotu od 9h do 12h. Aj maličkosť, ktorú si kúpite, mu pomôže. A keď s ním prehodíte pár milých slov, možno pookreje aj jeho duša.

(in)

foto: Martin Kleibl, archív VV.

V obchode to dnes vyzerať, akoby sa tu zastavil čas. Mnohé artefakty si už nikto nekúpi. Nad vodou drží prevádzku už len predaj modelov áut. Zberatelia sú verní klienti, keď im pán Viliam napíše, vždy si prídu po objednaný model.

Článok vznikol v spolupráci so stránkou www.kdemaju.sk, ktorá mapuje vyše tisíc prevádzok a služieb v Petržalke.

kde.maju.sk
Petržalka

CITROËN C3
ŽIVOT JE KRAJŠÍ VO FARBÁCH

UŽ OD **101 €**/MESIAC

K DISPOZÍCII IHNEĎ

CITROËN odporúča TOTAL. Obrázok vozidla je ilustračný. Cena platí pre podnikateľov pri úrovni Feel Pack, PureTech 83k S&S s využitím financovania od CITROËN FINANCIAL SERVICES. Mix spotreba a emisie CO₂ podľa normy WLTP: 5,5-5,8 l/100km a 120-124g/km. Viac na www.motorpartner.sk

MOTOR PARTNER, Panónska cesta 22, 851 04 Bratislava-Petržalka

Pohľad z vyhlídky Mosta SNP

Dva pohľady na Petržalku z výšky

Porovnajte, ako vyzerá Petržalka z výšky 85 metrov a ako z výšky vyše 150 metrov.

V roku 2024 uplynie 50 rokov, počas ktorých bolo možné vychutnať si pohľad z kaviarne nad Mostom SNP. Bystrica sa kedysi volala, pamtáte sa? Od roku 2005 je to UFO a pohľad z výšky 85

metrov je dostupný pre každého, aktuálne za 9,90 eura pre dospelého.

Pohľad zo 44. poschodia (Eurovea Tower má 46. poschodie a celkovú výšku 168 metrov, pozn. red.) prvého

slovenského mrakodrapu Eurovea Tower verejný nie je, výnimkou bol novinársky deň. Hoci krásny, slnečný, na jar sa však ešte čakalo. Pohľad na Petržalku z mrakodrapu bude krajší, keď sa zazelená a na druhom brehu vznikne Nové Lido s plážou a zátokou pre malé lode.

(pn)

foto: Marian Dekan

▲ Pohľad z prvého slovenského mrakodrapu

Všimli ste si intenzívnejšie tempo prác?

Mesto začiatkom apríla avizovalo, že na niektorých stavebných objektoch predĺženia električkovej trate v bratislavskej Petržalke by sa mohli práce zintenzívniť.

Odvola sa na uzatvorené zmluvy medzi zhotoviteľom stavby a novými poddodávateľmi. Niektoré prvky mostov sa totiž vyrábajú mimo staveniska a v príhodný čas budú privezené a zabudované.

Ešte začiatkom marca sa pri Kutlíkovej ulici začalo so zapúšťaním veľkopriemerných pilótov, ktoré budú súčasťou základov nového mosta. Vzniknúť má nové štvorprúdové cestné premostenie Chorvátskeho ramena. Pokračujú tiež práce na mostných objektoch, napríklad na moste pri Pápežskej lúke. Za zastávku Jungmannova sa postupne odstraňuje násyp pôvodnej komunikácie a premostenia Chorvátskeho ramena na Rusovskej ceste. Predchádzalo tomu odstraňovanie pôvodných inžinierskych sietí.

Pokračovať sa bude v zemných prácach na násypoch pod električkovou traťou, začať by mali tiež práce na stavebnej časti meniarňi, ktoré budú slúžiť na napájanie trolejových vedení elektrickým prúdom.

Mesto zároveň v minulosti nevykládalo uplatnenie si zmluvnej pokuty voči stavebníkovi. Týkať by sa mala nesplnenia druhého mílnika

prác, ktorý mal zhotoviteľ dosiahnuť v druhej polovici novembra 2022, čo sa však nestalo. V pôvodnom zmluvnom termíne nebol splnený ani prvý mílnik prác. „S nedodržením mílnika č. 1 a č. 2 mesto zaslalo zhotoviteľovi oznámenia o ich nespĺnení v súlade so Zmluvou o diele,“ poznamenal magistrát. Ako termín splnenia tretieho mílnika sa uvádza 15. máj. „O tretom mílniku rojukeme,“ doplnilo hlavné mesto.

Podľa pôvodných plánov sa mal projekt dokončiť do konca tohto roka. Primátor Bratislavy Matúš Vallo však už v uplynulých mesiacoch informoval, že električka začne premávať až v budúcom roku. Podľa aktuálneho revidovaného harmonogramu majú byť práce ukončené do konca septembra 2024.

Väčšina nákladov na výstavbu má byť hradená z eurofondov. Hlavné mesto dlhodobo deklaruje, že nebudú prepadnú. Poukazuje pritom na fázovanie projektu. To však kritizuje Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR. Považuje to len za záložný plán na úkor iných projektov.

(tasr)

foto: Matúš Husár

Dajte nepotrebným veciam druhý život

Hlavné mesto a OLO prichádzajú so zbernými miestami KOLO aj do Petržalky. A to 27. a 28. apríla, od 12:00 do 18:00 na roh Jiráskovej – Ševčenkovej ulice (pri zmrzline).

KOLO, najväčšie re-use centrum na Slovensku, navštívilo už viac ako 50 000 ľudí, pričom ušetrilo takmer 100 ton potenciálneho odpadu. Pole aktivít KOLO sa už čoskoro rozšíri o dielňu – opravovňu. Návštevníci sa môžu tešiť aj na jarné SWAPy oblečenia a rastlín, ako aj workshopy pre deti a rôzne environmentálne

podujatia. Zoznam vecí, ktoré KOLO prijíma sa onedlho rozšíri aj o použiteľné a stále funkčné elektrospotrebiče.

KOLO na Pestovateľskej 13 je otvorené od utorok do piatka v čase od 10:00 do 18:00 a cez víkend od 10:00 do 17:00 h.

(olo)

foto: ms

V auguste 2021 sa petržalskí poslanci stotožnili s nápadom, aby sa na časti Chorvátskeho ramena umiestnilo mólo a ľudia si tu mohli za poplatok požičať loďku. Reálne to nevyzerá ani toto leto.

Mólo v nedohľadne

V januári 2022 bolo spracované súťažné zadanie „Mólo Antolská“, do ktorého boli zapracované podmienky dotknutých orgánov a organizácií, informuje mestská časť v materiáli o kontrole uznesení, ktorú dostali poslanci. Mestská časť vyhlásila 10.6.2022 nezávislú

študentskú súťaž, prišli však len dva návrhy. „Porota odporučila víťazný návrh dopracovať v zmysle pripomienok a až následne ho zverejniť. V marci 2023 prebehlo stretnutie so spracovateľmi súťažného návrhu za účelom dohodnutia termínov a náhľadu do draftu zmluvy na dopra-

vanie návrhu. Po dopracovaní súťažného návrhu budú dotknuté subjekty požiadané o stanoviská k návrhu, ktoré spolu so súťažným návrhom budú tvoriť podklad pre vypracovanie architektonickej štúdie.“

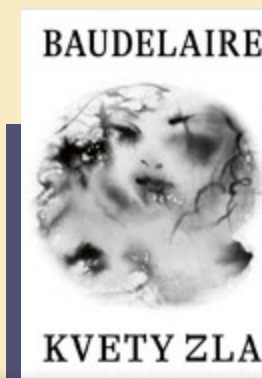
(pn)

foto: Matúš Husár

John Green:
Recenzia našej doby

Zbierka krátkych esejí Johna Greena ponúka autorov jedinečný pohľad na súčasnosť. Pomocou päťhviezdičkovej stupnice hodnotí predmety a udalosti, ktoré nás obklopujú a s ktorými prichádzame do kontaktu. Eseje založené na autorových osobných skúsenostiach sú prepojené s konkrétnymi vedeckými informáciami a faktami. Rozmanité témy sú adaptáciou a rozšírením Greenovho prelomového podcastu The Anthropocene Reviewed.

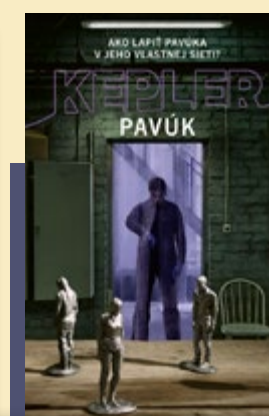
Charles Baudelaire:
Kvety zla

Zbierka básní Charlesa Baudelaire Kvety zla prvýkrát vychádza v slovenskom jazyku vo svojej celistvosti v preklade Jána Švantnera. V čase svojho vzniku vyvolala spoločenské pohoršenie pre otvorenosť zobrazenia pozdvihujúcej i zničujúcej lásky v celej jej mnohorakosti. Vďaka tomu je Baudelaire základným kameňom modernej poézie a stal sa predchodcom a inšpirátorom moderného čítania a myslenia. Vydanie dopĺňajú ilustrácie Andreja Dúbravského.

Roman Flebo Juhás:
Didžej 2 – Bitky, bony, bellaspon

Po autorovom úspešnom knižnom debute Didžej prichádza voľne pokračovanie príbehov z barov a klubov, pozorovaných spoza mixážneho pultu. Autor opäť spomína na mafiánske historiky z bratislavských podnikov a delí sa aj o vtipné, niekedy až bizarné zážitky z osemdesiatych rokov. Priama skúsenosť s ŠtB, nákupy v tuzexe či osobné spomienky na priateľstvo s Miroslavom Žbirkom zaujmú nielen priaznivcov populárnej hudby, ale čitateľov každého veku.

Lars Kepler:
Pavúk

Novinka od populárnej dvojice autorov severského krimi. Pred tromi rokmi dostala Saga Bauerová nečakanú pohľadnicu. Neznámy odosielateľ sa v nej vyhrážal zbraňou s deviatimi bielymi nábojmi, pričom jeden z nich mal byť určený pre inšpektora Joona Linnu. Čas však pokojne plynie ďalej a z pôvodnej hrozby sa stane len bezvýznamná provokácia, ktorej Joona Linna neprikladá veľký význam. Až doteraz.

J.K. Rowlingová:
Rozprávky Barda Beedla

Rozprávky barda Beedla nie sú len príbeh o troch bratoch, vďaka ktorému Harry našiel kľúč k zničeniu horcov. Predstavujú päť očarujúcich rozprávok plných mágie, ľstí aj poučení. Rodičia v čarodějnických rodinách ich s obľubou čítali svojim ratolestiam pred spaním celé storočia. Z originálu ich preložila Hermiona Grangerová a sprievodné poznámky k nim doplnil profesor Albus Dumbledore.

► Pokračovanie zo strany 1

Ale z akých peňazí sa bude financovať pravidelná údržba plochy, ktorá je 3,5- násobne väčšia ako Sad Janka Kráľa, to už neriešime.

Preto treba povedať, že stavať v koridore električky sa bude. Zelen musí patriť k objektom, ktorých správcovia ju vytvoria a budú udržiavať. Alebo povie mesto Dúbravčanom, prispievajte do rozpočtu Bratislavy a my z neho budeme financovať ten obrovský park v Petržalke?

Je paradoxné, že sa stážujeme, že nám v Petržalke chýbajú námestia a živé ulice, ale len stromy ich vytvoriť nedokážu. Potrebujeme tu občiansku vybavenosť, obchody, prevádzky, kaviarne, služby, najlepšie v parteroch domov, kde budú bývať ľudia. Preto-

že bez nich by tu večer bolo mŕtvo. Argumentujete, že na terasách je pre služby miesta dosť? Lenže sami vidíte, ako sa nám rozpadávajú pred očami. Štúdia aj preto pripúšťa demontáž havarijnej terasy napríklad na Jungmannovej a jej nahradenie parterom. (Petržalské noviny sa téme podrobnejšie venovali v čísle 2/2023.)

Apriori kritizujeme akúkoľvek výstavbu v Petržalke. Architektonicky monotónna Petržalka pritom potrebuje originálne domy so zelenými fasádami či strechami, ktoré zjemnia brutalitu obrích panelových kvádrov a vďaka prevádzkam v nich, prinesú do sídliska život. Alebo máte pocit, že dnešné paneláky sú to jediné, čo tu má ako bývanie trvalo pôsobiť?

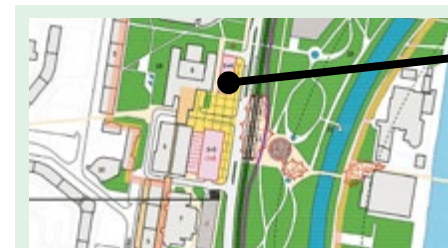
Ďalší protiargument znie, stavajte, ale nie pred mojím domom, radšej niekde za Petržalkou na zelenej lúke. Územie koridoru električky malo 30 rokov stavebnú uzáveru, je nedostavané. To je jedna vec. Ďalšou je trend využívať vnútorné rezervy mesta. Na jednej strane sme všetci eko, bio, raw, na druhej nám je jedno, že poľnohospodársku pôdu (a pod ňou spodnú vodu), zastavujeme len preto, že odmietame výstavbu v meste. Je nielen neekologické, ale aj neekonomické, keď sa mesto len rozširuje do krajiny. Predlžujú sa komunikácie aj infraštruktúra, narastajú problémy spojené s dennou dochádzkou do mesta - čím je mesto dlhšie, tým viac ľudí potrebuje auto. A súčasné trendy dávajú

Čo sme vyčítali z čistopisu?

Pápežská lúka – K nej bola najväčšia petícia, ľudia chceli zachovať námestie, mesto im vyhovelo. Zástavba sa zredukovala do pásu v predĺžení Skyboxov na Pajštúnskej. Aj k tejto oblasti bude územný plán zóny.

Topolčianska - v nároží Jantárová – Kutlíkova – Topolčianska je maximálne 16-poschodový administratívny objekt. Z pôvodne navrhovaných 4 obytných domov pred terasovým panelákom, dva maximálne 8-poschodové obytné domy. Pri bývalom trhovisku sa už začala výstavba Polyfunkčného bytového domu Topolčianska. Vedľa neho mesto pripravuje polyfunkčný parkovací dom. „Momentálne sme v štádiu prípravy podkladov pre projektovú dokumentáciu. Na dodávateľa stavby bude vyhlásené verejné obstarávanie,“ informovala nás hovorkyňa mesta Dagmar Schmucková.

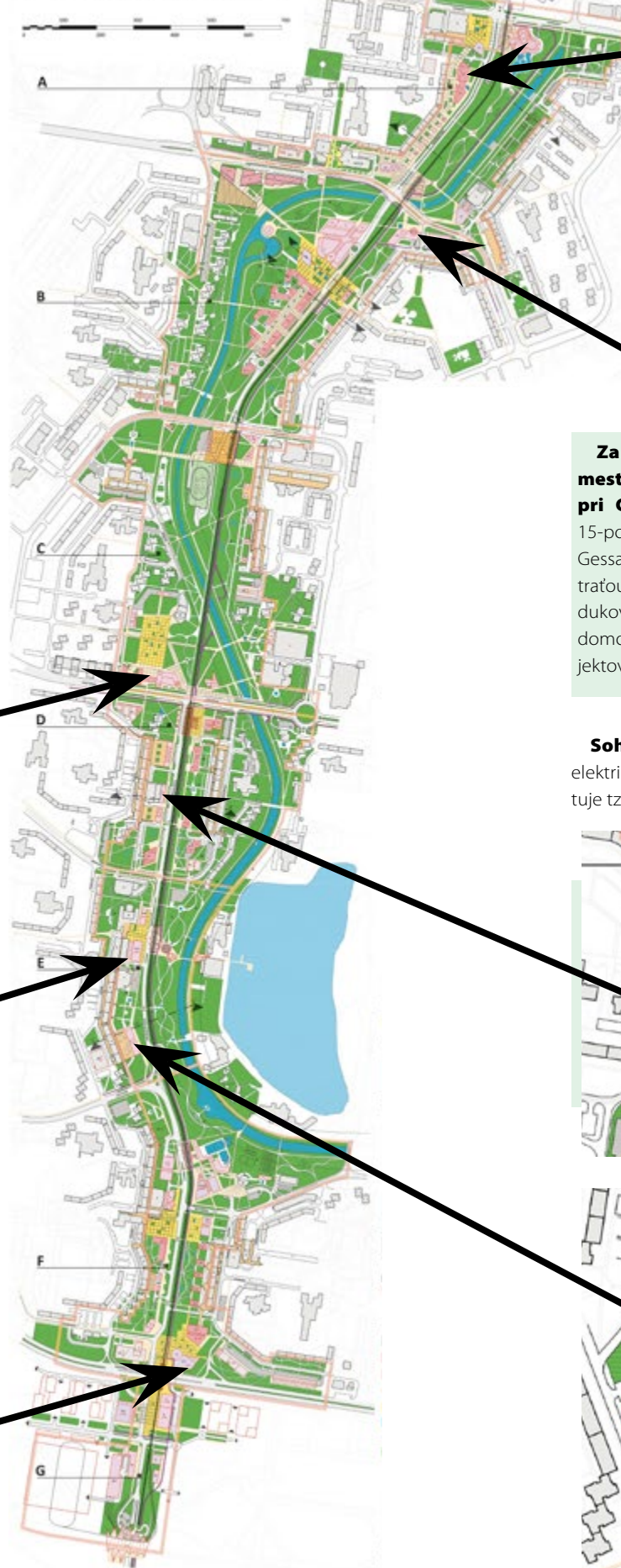

Jasovská – ráta sa s Dominom, za Jasovskou aj so 6-poschodovým hotelom, 4-poschodovým objektom pre občiansku vybavenosť s podzemným parkoviskom, aj s podlažným parkoviskom.

Okolie Billy na Jantárovej ceste – Na parkovisku pred supermarketom navrhuje čistopis 8-poschodový polyfunkčný dom s 2-poschodovým podzemným parkoviskom. Medzi objektom polikliniky a Jantárovou cestou je navrhnuté zapustené 2-poschodové parkovisko. Pred športovou halou je súčasne parkovisko premiestnené do podzemia, vznikne zelená verejne prístupná strecha.

URBANISTICKÁ ŠTÚDIA RIEŠENIE CENTRÁLNEJ ROZVOJOVEJ OSI PETRŽALKA

Okolie Jungmannovej - Pred obchodným centrom je navrhnuté námestie, jeho južná strana je ohraničená administratívnou 8-podlažnou budovou. Oproti nej sa ráta s kultúrnou stavbou. (na mieste Galérie Kontajner, pozn. red) Na mieste odmietnutého parkovacieho domu je navrhnutý 6-poschodový polyfunkčný dom.

Štúdia spomína aj projekt Petržalka city 3, ktorý v nároží Rusovská – Hálova (aktuálne trávnatá plocha, pozn. red) umiestňuje výškovú budovu s 22 nadzemnými podlažiami. Ide o administratívnu budovu, hromadnú garáž a športové centrum. Súčasťou navrhovaného riešenia zmeny stavby pred dokončením je šikmá vegetačná strecha parkovacieho domu, ktorá má funkciu zeleného parku pre verejnosť s výhľadom na Chorvátske rameno. Aktuálne je projekt v posudzovaní vplyvov na životné prostredie.

Za Billou na Námetí hraničiarov je pri Gessayovej navrhnutý aj 15-poschodový hotel. Medzi Gessayovou a električkovou traťou oproti Soho sa návrh zredukoval z viacerých obytných domov na niekoľko menších objektov občianskej vybavenosti.

Soho - nové centrum Petržalky - územie medzi Chorvátskym ramenom, Gessayovou, novou električkovou trasou a Romanovou je navrhnuté na základe rokovania developera s mestom, existuje tzv. Manuál rozvoja územia Petržalka City. (podrobnejšie sme sa mu venovali v PN 12/2021)

Holíčska – (oproti Topolčianskej) - z pôvodne navrhnutých šiestich domov na parkovisku sú tri 3-poschodové objekty pre občiansku vybavenosť a jeden 7-poschodový polyfunkčný objekt.

Znievská – namiesto pôvodne navrhnutých obytných domov je v čistopise na mieste parkoviska navrhnutý „2-poschodový podzemný parking prekrytý rozšírením terasy, ktorá je ohraničená objektmi vybavenosti. Tak vznikne menšie plateau“.

V zóne Janíkov dvor pripravuje mesto veľký parkovací dom a nájomné byty, ale aj priestory pre služby.

pred individuálnu dopravu prednosť verejnej a cyklodoprave.

Mestská časť zostáva ostrážita

Pred štyrmi rokmi primátor Matúš Vallo deklaroval, že za jeho pôsobenia mesto žiadne pozemky v území električkovej trate súkromnému developerovi nepredá ani neprenajme. Iste, o niekoľko rokov, keď bude výstavba aktuálna, už primátorom byť nemusí.

Áno, máme zlé skúsenosti s novou výstavbou. „Hoci primátor s väčšinou poslancov v mestskom zastupiteľstve, ktorá zmeny územného plánu jediná dokáže schváliť, správne hovorí, že ide „len“ o štúdiu a „len“ o podklad pre akékoľvek prípadné zmeny územného plánu, minulosť obdobných procesov v Bratislave opakovane ukázala, že z viacerých „len“ štúdií a „len“ podkladov sa často bez dal-

ších diskusií, hoci boli vopred deklarované, nakoniec stali konkrétne zmeny územného plánu,“ upozorňuje aj Petržalka v diskusií na svojej facebookovej stránke.

Počas nasledujúcich mesiacov a rokov sa budú schvalovať zmeny a doplnky žiadne pozemky v území električkovej trate súkromnému developerovi nepredá ani neprenajme. Iste, o niekoľko rokov, keď bude výstavba aktuálna, už primátorom byť nemusí. Hoci podľa mestskej časti existujú v štúdiu riešenia, ktoré bude potrebné „pri konkrétnych návrhoch na zmeny územného plánu upraviť a ktoré sa určite stretnú s nesúhlasným stanoviskom veľkej časti verejnosti či našej mestskej časti“. Iste, nevyhovelo sa všetkým, ale to sa ani nedá.

(in) výkres: Magistrát

oživenie

23
12-21 máj

Znovu objavenie a posilňovanie osobného spojenia s Ježišom je jediná cesta, ktorá dáva zmysel pre budúcnosť.

budova CASD
Cablkova 3
vždy 18:00

máj

Boh, ktorý hovorí aj dnes 12
Boh, ktorý je najväčšia láska 13
Boh, kvôli ktorému žijem 14
Boh, ktorý odpúšťa a zachraňuje 15
Boh, ktorý túži po všetkom, čo mám 16
Boh, ktorý dáva, čo skutočne potrebujem 17
Boh, ktorý volá do spolupráce 18
Boh, na ktorého sa môžem spoľahnúť 19
Boh, ktorého cesty sú tie najlepšie 20
Boh, s ktorým môžem stále rásť 21

Gavin Anthony čas dospievania strávil na Srí Lanke, kde jeho rodičia pracovali ako misionári. „Moje rozhodnutie žiť ako učeník Ježiša som urobil ako tínedžer, keď som si osobne uvedomil, že Boh nie je len nejaká predstava, ale niekto, kto osobne prehovorí ku každému z nás. Odvtedy sa stalo mojou najväčšou túžbou pomáhať ľuďom, aby dokázali budovať tento vzťah, ktorý dáva životu skutočný zmysel a zámer,“ hovorí o sebe Gavin Anthony.

ďalšie informácie
0907 630 349
0948 555 852

bratislava.dotknisaneba.sk

Tvorte s nami Petržalské noviny

Chcete sa s nami podeliť o radosť, skúsenosť či o to, čo vás v Petržalke trápi? Píšte, pýtajte sa, komentujte na mejl petralskenoviny@gmail.com alebo na našom Facebooku www.facebook.com/petralske.noviny.

✉ Z REDAKČNEJ POŠTY

Moje detstvo v dobe, keď Petržalka začínala písať svoju novodobú históriu

Zareagovali na našu výzvu:

V Petržalke žijem od narodenia. Detstvo som prežival v 80 – tých a skorých 90 – tých rokoch na ulici Bélu Kuna na dnešnej Gessayovej ulici. Naším územím bola buď „stavba“ alebo „naš dvor“ t.j. vnútroblok zahŕňajúci niekoľko detských ihrísk s preliezačkami a našu základnú školu.

Samozrejme, že „stavba“ bola dobrodružnejšia. Jej územie ohraničovali dve výrobné betóny „betonárky“, ktoré boli oproti našim domom a od seba boli vzdialené cca. 200 metrov. Postupom času obe betonárky zanikli, ale jedna z nich pri mieste, kde sa dnes nachádza prázdna prašná plocha a nové detské ihrisko „Detský svet Petržalka“ pri Gessayovej č. 3 bola pomerne dlhú dobu opustená a ponechaná osudu v podstate v neporušenom stave a úplne bez dozoru. Takú obrovskú preliezačku plnú tajuplných tlačidiel, prístrojov, rebríkov, veľina so sedadlom a rôznymi budíkmi určite nikto okrem nás nemal. Samozrejme, bez vedomia našich rodičov sme tam trávili celé hodiny. Za-

kopávali sme si tam poklady a kreslili sme si mapy pokladov, rozoberali sme všetky zariadenia a potajme sme si ich časti ukrývali doma, v pivnici, no kde sa dalo. Ložili sme hore dole, skákali do štrku a piesku hrali sme sa na vesmírnu stanicu. Opodiaľ bol na betónových paneloch odstavený obrovský stavebný žeriav. Hoci jeho rameno bolo v zloženej polohe i tak bolo mimoriadne vysoko nad zemou a pamätám sa, že

konštrukcia ramena žeriavu bola na mnohých miestach pokrytá starou vazelinou, olejom a rôznymi inými čiernymi mazivami. Samozrejme nám deťom to nevadilo a štvrali sme sa po ňom veselo ako opice. Najlepšie miesto bolo na konci ramena pri kolese navijaka, na ktorom visel obrovský hák. Ten už však nehodjal panely, ale nás.

Ďalším pre nás obľúbeným miestom na dobrodružstvá

bolo okolie Chorvátskeho ramena, ako aj rameno samotné. Kedysi nebola voda v ramene tak hlboká ako dnes a nám deťom siahala tak maximálne po kolená. V miestach, kde je dnes okresné policajné riaditeľstvo na Námestí

hraničiarov sme mali obľúbený brod, ktorým sme v lete prechádzali z jedného brehu na druhý hoci sme sa veľmi báli veľkých čiernych pijavíc, ktorých tam žilo neúrekom. Okrem pijavíc v tej dobe v ramene žili aj mloky, ktoré sme chytali do pohárov a divili sme sa, čo je to za čudného tvora.

V tej dobe bolo pre Petržalčanov rameno obľúbeným miestom na kúpanie a v letných mesiacoch boli v tejto lokalite jeho brehy poryté dekami a vo vode bolo rušno. Keďže sme v podstate žili na stavenisku a o stavebný odpad nebola núdza, stavali sme si zo starých paliet

a polystyrénu plte. Do spodnej časti palety sme natlačili pláty polystyrénu, zohnali sme si dlhú tyč a už z nás boli námorníci. Taká plť z dvoch paliet udržala aj troch štyroch „námorníkov“ a my sme sa plavili do neznámych diaľav. Niekedy však voda úplne vyschla a mohli sme behať po štrkovom dne. Brehy ramena a rameno samotné nám však neslúžilo len v lete, ale aj v zime.

Pri spomienkach nemožno opomenúť našu základnú školu na dnešnej Gessayovej ulici č. 2. Zase sme boli frajeri, nakoľko pred našou školou bola osadená bojová stíhačka. Samozrejme, pre nás chalanov to bol klenot a keďže na začiatku malo lietadlo aj plne vybavené kokpit s budíkmi, kniplotom, so sedačkou a zatvárateľným poklopom boli sme ozajstnými bojovými pilotmi. Preliezali sme celým trupom lietadla a vyskakovali sme von cez zadnú časť lietadla, cez vyústenie trysky motora a vysedávali

sme na krídlach ako lastovičky. Kopili sa však úrazy a jeden otecko sa dokonca v kopte aj s malým synom zamkol tak, že sa nevedeli dostať von a museli ich vytahovať hasiči. Postupne bolo viac lietadla v suteréne našej školy, ako vonku až sa jedného dňa stalo, že torzo lietadla odviezli preč. Do dnes tam zostali tri betónové podstavce, na ktorých lietadlo bolo posadené.

Petržalčan Stano
foto: Fb Bratislava na starých fotografiách

DNI ZDRAVIA PARK ANDREJA HLINKU v Ružinove

29.–30. 4. 2023 | 14:00 – 18:00 hod.

Môžete sa tešiť na:

- meranie krvného tlaku, tuku, kostrového svalstva, BMI
- test životného štýlu ➤ individuálne poradenstvo

Informácie: 0948 526 722 | 0908 838 046 | bratislava.dotknisaneba.sk

Môžem osadiť tabuľku?

Na kvetinových záhradkách pri domoch ľudia venčia psy a zanechávajú tam psie výkaly. Môžem tam osadiť tabuľku?

Čitateľ z Markovej

(pozn. red.

Stanovisko Tatiany Hajčík Stanovej z referátu čistoty a poriadku nám preposlal Dávid Pavlík z komunikačného oddelenia Petržalky: „Čiastočným riešením Vášho problému by bolo osadenie tabúľ s piktoqramom zakazujúcich vstup so psom. Priestor predzáhradky musí byť označený v súlade so všeobecne záväzným nariadením č. 9/2022, ktorým sa bližšie upravujú niektoré podmienky držania psov (ďalej len „VZN), ktoré striktné ukladá vzor piktoqramu, ktorý buď voľný pohyb psa obmedzí alebo úplne zakáže, tomu

musí zodpovedať aj značenie. Do menších plôch (predzáhradok) sa štandardne umiestňujú tabule s rozmerom 200x300 mm s obrázkom prečiarknutého psa.“ Bolo by vhodné, aby ste mestskej časti dodali situačnú mapku alebo inak určili priestor, kde má k znečisťovaniu výkalmi zvierat dochádzať. Jej pracovníci následne zabezpečia miestnu ohliadku zameranú na potrebný rozsah značenia a optimálne umiestnenie tabúľ.)

Ku Dňu učiteľov

Volila som pána Hrčku a teraz si ho dovoľm kritizovať.

V dnešný deň sa ešte častejšie opakuje v médiách ťažké postavenie učiteľov, aj to, aké dôležité je ich poslanie. Všade je ich málo, a preda si ich neváži ani on sám. Áno, vypláca náborový príspevok, aby prilákal nové sily, veď ich je málo. Stačí odrobiť jeden rok a dostanú ho aj nekvalifikované sily. Chceme však poukázať na to, ako si neváži kvalifikované, dlhoročné pracovníčky. Na tento rok odoprel jubilejný príspevok, ktorý zákon z roku 2018 navrhuje vo výške jedného mesačného platu. Pán Hrčka na tento rok dáva 0 eur! Verím, že sa takto ušetrilo veľa, veď sme väčšinou star-

šie. ale pri takomto prístupe príde nová generácia učiteľov? Kolegyne z iných obvodov z iných miest nám nechcú veriť. Petržalka na to vraj financie nenašla. Ale v našich školách sa minulý školský rok montovali elektronické zariadenia na monitorovanie prichodov a odchodov z práce. Neslúžili ani rok a už sa menili na ešte modernejšie. Pri ich používaní musíme mať aplikáciu vo vlastných mobilných zariadeniach a pomocou vlastných dát chcú monitorovať náš pohyb cez GPS. Je to ešte legálne? Bolo nutné minúť toľko eur v priebehu jedného roka na toto?

Všetkým, čo máte tento rok okružle jubileum želim silu, dobré zdravie a trepezlivosť.

Eva

Bude po Petržalke jazdiť školský autobus?

Žiaci Spojenej školy Svätej Rodiny na Gercenovej sa snažia vrátiť na sídlisko školskú autobusovú linku. Sami si navrhli aj trasu, ktorá by čo najefektívnejšie zasiahla najväčší počet žiakov a študentov. O novej linke a trase rokujú s inými školami a dopravným podnikom.

Pred začiatkom koronavírusovej pandémie jazdil po Petržalke školský autobus, ktorý rozvážal deti do viacerých petržalských základných a stredných škôl. S nástupom pandemických opatrení došlo k dočasnému zavretiu škôl, čo, prirodzene, viedlo aj k zrušeniu tejto autobusovej linky. „Napriek tomu, že deti už viac ako rok chodia znova pravidelne do školy k obnove školského spoja doteraz nedošlo. Snažíme sa to zmeniť, aby

bola cesta do školy ekologickejšia a bezpečnejšia,“ vraví iniciátor projektu žiak Janko Ivičič.

Žiaci z Gercenovej v rámci programu Zelená škola a Sokratov inštitút už oslovili Dopravný podnik Bratislava, zároveň sa vo svojej iniciatíve spojili s ďalšími školami -Základnou školou Holíčska a Gymnázia Einsteinova a pre-

svedčiť chcú ešte ďalšie školy, ktoré sa nachádzajú na trase nového školského autobusu.

Študenti sami navrhli novú trasu autobusu. Rešpektuje výsledky dotazníka, do ktorého sa zapojilo viac ako 360 žiakov školy na Gercenovej. Z dotazníka vyplynulo, že minimálne 90 žiakov je z iných častí Petržalky a školský autobus by využívalo. „Deti sa budú cítiť v autobuse bezpečnejšie a aj rodičia budú ochotnejší pustiť ich samé,“ argumentuje žiak Tomáš Pašuth.

Hoci je Dopravný podnik obnove školského autobusu otvorený, zatiaľ nie je jasné, či sa naň nájde dostatok financií.

Alena Potočárová

13. 3. Po: 19:00	Bláznivá komédia v trojke Zuzana Růžičková, Miroslav Štěpánek a Miroslav Štěpánek	15. 3. Po: 19:00	JOZKA ČERNÝ a cimbalová hudba Gracia
27. 3. Po: 19:00	Milenec Účinkujú: K. Haydu, M. Galis Partlová / Natália Pukliková, D. Ziaranová, M. Mihalčovič, P. Šolc, S. Ferencová	17. 4. Po: 19:00	SILOVÉ NOŽNÍČKY Peter Kočí / Marcel Ochránek, Karin Glasová / Zuzana Mörövcová, Marek Májek / Přemysl Bouda, Jana Valocká / Lucia Vrabličková, Dušan Szabo, Erik Petráš / Jang Hekka
19. 4. St: 19:00	Mandarínková Izba Francúzka Karmela, Robert Francúzka	25. 4. Ut: 19:00	podfuk hudba: Štefan Štefánik, Petr a Štefan Štefánik, a (10) Ján Štefánik
30. 4. Ne: 17:00	Sylvia Účinkujú: Natália Pukliková, Vlado Černý, Anna Šišková, Marián Labuda, Tomáš Mekaj, Berta, Sota Ferencová		

Teatro Wüstenrot
Bratislavské Hudobné Divadlo
DK Ružinov
Ružinovská 28
820 09, Bratislava
www.gedur.sk
gedur@gedur.sk
+421 905 668 070
Predpredaj vstupeniek Ticketportal
Gestoring partner divadla
wuestenrot
www.wuestenrot.sk

Nechodia vám Petržalské noviny? Kontaktujte nás: t. č. 02 3268 8830, email: redakcia@banoviny.sk

PETRŽALSKÉ NOVINY

14. 4. 2023 • vychádzajú 29 rokov • číslo 4
ISSN: 1338 - 1997 • Evidenčné číslo: EV 5665/18

VYDAVATEL: NIVEL PLUS s.r.o., Iľvanská cesta 2D, 821 04 Bratislava • IČO: 35712058 • REDAKCIA: Iľvanská cesta 2D, 821 04 Bratislava, email: jarunkova@banoviny.sk, tel: 02/62801182, Šéfredaktorka: Ingrid Jarunková • Inercia: 0911 668 469, email: skrabakova@banoviny.sk • web: www.banoviny.sk • TLAČ: MAFRA a.s., tlačiareň MAFRAPRINT Olomouc • DISTRIBÚCIA: Red Post, s. r. o. PR reklama je graficky vyznačená ■. Neobjednané príspevky nevraciam a nehonorujem.

© 2013 Autorské práva sú vyhradené a vykonáva ich vydavateľ. Autori článkov si v zastúpení vydavateľom vyhradujú právo udeľovať súhlas na rozmnožovanie a verejný prenos článkov. Vydavateľ nedal súhlas na monitoring tlače.

▲ Asi 200-ročné torzo vrby vo vyschnutom koryte bývalého dunajského ramena na hraničnom pomedzí. Mládenci z Durvayovej tehelne pri obhliadke prútia na veľkonočné korbáče v roku 1930.

„Veľkonočný týždeň sa začal kostolným obradom svätenia vrbových bahniatok, čo malo požehnať domácnostiam celoročnú pohodu. Obrad sa konal na Kvetnú nedeľu,“ píše Jaroslav Gustafík vo svojej knihe Spomienky Staropetržalčana. V 30-tych rokoch minulého storočia chodil na základnú školu. Zažil ešte obrady v starom katolíckom kostolíku na Viedenskej ceste. (Po jeho asanácii v roku 1932 bol vybudovaný nový, ktorý stojí na Daliborovom námestí dodnes.) „Zelený štvrtok zasvätili obyvatelia prvému dňu veľ-

konočného pôstu a gazdinky dávali na stôl tradičný špenát. Sedliacky sa usilovali pozbierať v ten deň vajcia v kurinách a odložili ich s vierou, že ochráni ich gazdovstvo pred prírodnými katastrofami.“ Tých si totiž Petržalčania užili viac ako dost.

„V kostole zavládol na Zelený štvrtok smútok. Pohasi oltárne sviece i večné svetlo na Viedenskej ceste. (Po jeho asanácii v roku 1932 bol vybudovaný nový, ktorý stojí na Daliborovom námestí dodnes.) „Zelený štvrtok zasvätili obyvatelia prvému dňu veľ-

Veľká noc v starej Petržalke

▲ Tradícia s rapkáčmi sa v Petržalke na Veľkú noc udržiavala najmä v starej štvrti.

ktorými sme tak intenzívne rapkali, že sme gazdinám plašili sliepky. Aj najštekavejšie psy zaliezli od hrôzy do búd.“

Po pôstnom Veľkom piatku, sa na Bielu sobotu uberala petržalskými ulicami v najstaršej sedliackej štvrti procesia. „Napoludnie sa opäť v plnej sile ozvali po trojdňovom mlčaní kostolné zvony zvestujúce zmrŕtvychvstanie Ježiša.“

Jaroslav Gustafík v knihe píše, že Veľkonočná nedeľa bola zatažkávacou skúškou najmä pre gazdiny. Tradične varili údené s kapustou a zemlovou knedľou a jeho mama vraj podobne ako na Vianoce piekla dva plechy makových a orechových koláčov. „Z niektorých domácností sa niesla vôňa pečeného kozlaťa. Aj sa spúťali a ako nám, deťom, povedali starší, 'uleteli do Ríma'. Ich každodenný hlas nahradili drevené rapkáče, malými potomkami,“ spo-

Mnohé zvyky sa nezmenili, hoci dnes by sme už zrejme nepovedali, že „kúpači ponárali dievčatá do bazénika tak, ako to robili gazdinky kvokajúcim sliepkam“.

mina. „Na Veľkú noc, keď došli najkonzumnejšiu váhu, sme si na nich však nepochutili. Nám deťom ich bolo ľúto zabiť, a tak rodičia predali kozliatka kupcom, ktorými zvyčajne boli známi financi z blízkej pohraničnej stráže. Vždy sme za kozliatkami smútili, ale ich predaj pomohol rodičom.“

Nesmeli sa zabudnúť na žiadne dievča

Najlepšie prútie vraj mali dvestoročné bútlavé vrby, ktoré rástli na vyschnutom dunajskom ramene, ktoré sa tiahlo z Pečnianskeho ostrova, krížom cez Kapitúlske polia pozdĺž československo-rakúskej hranice. „Tieto vrby-stareny, hoci žili a dýchali už iba kôrou vôňa pečeného kozlaťa. Aj sa spúťali a ako nám, deťom, povedali starší, 'uleteli do Ríma'. Ich každodenný hlas nahradili drevené rapkáče, malými potomkami,“ spo-

na na Veľkonočný pondelok. Vtedy sa nesmeli zabudnúť na žiadne dievča. Považovala by sa za ohrdnutú. „Aj keď sa dievčatá vopred vystatovali, že veru ony sa nedajú bičovať a skryjú sa pred kúpačmi, na šibačkový pondelok netrpezlivo vykúkali spoza zácloniek.“

Jaroslav Gustafík spomína, ako mládenci v predvečer šibačky naplnili malý bazénik pri centrálnej pumpe Durvayovej tehelne čerstvou vodou. „Vedeľi, že ráno bude už voda ustálená a nebude hroziť dievkam prechladnutie. Tie však úmysel šibačov vystriehli a pod rúškom tmy vodu v bazéniku vypustili. Uplietli si však na seba bič. Kúpači ich na druhý deň polievali čerstvou studničnou vodou a ponárali ich do bazénika tak, ako to robili gazdinky kvokajúcim sliepkam,“ píše v knihe spomienok. (pn)

Fotografie sú z knihy Jaroslav Gustafík Spomienky Staropetržalčana. Kniha vyšla vo vydavateľstve Marenčin PT.

V nedeľu večer sa mladí muži stretli a dohadovali, kadiaľ povedie ich šibačková tra-

Vďaka klubu môžete objaviť nový cyklosvet

Mnohí majú vyše 60 rokov, ročne nabicyklujú aj 2000 kilometrov, nemajú problém prejsť na akcii 60 až 80 kilometrov za deň. A to si členovia petržalského Cykloklubu Apollo hovoria cykloturisti! Dňa 29. apríla si na oficiálnom otvorení sezóny pripomenú 25 rokov klubu.

„Bude to také víťanie jari, bodomykanie bicyklov. Stretávame sa ako vždy na Tyršovom nábreží a pôjdeme do Novej Dedinky,“ hovorí aktuálny predseda klubu Karol Nagy. „Je to kúsok od Bratislavy, 25 kilometrov. Ideme popri vode, v lese, krásnou cyklocestou, na ktorú sa vieme dostať bez toho, aby sme šli po ceste.“ Máte chuť sa pridať? Noví členovia sú vítaní, len rátať sa s tým, že ich štandardná rýchlosť je 18-22 kilometrov za hodinu. Ak je však bicykel vaša vášeň, v Cykloklube Apollo nájdete priateľskú komunitu, ktorá vám navyše rozšíri obzory domáceho aj európskeho cyklosvetu na spoločných výletoch po prírode.

Ako to bolo pred 25 rokmi?

„Koncom 90-tych rokov sa otvorili hrádze, veľa pracovníkov Slovnafu začalo chodiť do práce na bicykli,“ spomína na začiatky prvý predseda klubu František Virág. „Vedenie Slovnafu to privítalo,

vytvorili športovú sekciu cykloturistiky, ktorá fungovala ako klub.“ Prvými členmi boli teda zamestnanci Slovnafu, zväčša z Petržalky. „Na našej prvej akcii, cykloturistike do Vojky v roku 1997, bolo 180 účastníkov!“

Vtedy sa do akcií zapájali celé rodiny, ich súčasťou totiž boli aj športové podujatia, hry, súťaže pre deti. Ľudia mali nadšenie pre spoločné aktivity. Faktom však je, že firma a jej dcérske spoločnosti bola k cykloturistom veľkorysá. Za minimálne ceny mali stravu, ubytovanie, autobusy aj sprievodné vozidlá. Akcie spoluorganizovali viacerí členovia, dobrovoľníkov bolo veľa. „Dnes nám to chýba. Spoločné výlety a cyklojazdy organizuje len úzky výbor klubu, niekedy mám pocit, akoby sme istým spôsobom nahrádzali cestovku, len oveľa lacnejšiu,“ konštatuje Karol Nagy. „Výhoda člena totiž je, že nemusí rozmyšľať nad trasami, stačí sa prihlásiť a ísť, všetko je zabezpečené.“

Kolektívny duch sa vytráca

V roku 2005 získal Cykloklub právnu subjektivitu, stalo sa z neho občianske združenie a otvoril sa pre všetkých záujemcov. Predsedom sa stal na 18 rokov Ladislav Zvada, ktorý začal organizovať aj zahraničné cyklojazdy. Tak je to doteraz, ale covid zmenil mnohé. Veľké akcie skončili. Ľudia začali bicyklovať individuálne alebo v malých skupinách. Pred pandémiou mal klub 156 členov, dnes ich je sto. Svoje však zohrali aj roky. Dnes má väčšina členov po šesťdesiatke. Niektorí v snahe neprísť o komunitu, ktorú majú radi, jazdia aj na e-bicykloch. Na druhej strane... „Mladí sú dnes často individualisti. Necítia potrebu byť v klube, združovať sa. Kolektívny duch sa vytráca, čo je škoda, pretože má svoju silu aj výhodu. V Komunitě na seba navzájom dávate pozor. Ľudia sa však tešia aj na spoločné večery, porozprávajú si zážitky, zatancujú, zaba-

◀ Petržalka má podľa cyklistov výborné podmienky pre cykloturistiku aj vďaka blízkosti Rakúska a Maďarska. Nové okruhy im rozšírilo aj otvorenie Lužného mosta a tešia sa aj na premostenie medzi Dobrohoštom a Dunakiliti.

via sa,“ tvrdí Ladislav Zvada a dúfa, že nový predseda klubu to zmení. „Vitáme nových záujemcov, nedávno sme prijali 40-ročnú cyklistku. Máme však svoje kritériá, budúci člen by napríklad s nami mal niekoľko mesiacov bicyklovať,“ hovorí Karol Nagy.

Tí ešte „nerozbicyklovaní“ sa vraj nemusia obávať. Nepísaným pravidlom najmä v zahraničí je, že jeden zdatný ide vpredu, druhý úplne na konci, najslabší udáva tempo a skupina sa vždy čaká, aby sa nikto nestratil. Vždy sú slabší a silnejší, pre každú skupinu je niekedy vytvorená iná trasa. (in)

Sú však destinácie, na ktoré treba mať predpoklady. „Napríklad na Korziku neodporúčame ísť, ak máte ročne najazdených len 250 kilometrov,“ hovorí František Virág. „Tam môžete ísť maximálne pre rožky a pre mlieko,“ dodáva so smiechom Ladislav Zvada a vysvetľuje, že sú tam veľké prevýšenia a kto nemá najazdených aspoň 2000 kilometrov ročne, náročné trasy nevládne.

Klub však organizuje veľa jednodňových či ľahších výletov – na Dni zelá, k Divokej vode, na Biely kríž, krásny Šúrsky kanál, do Vojky, do Karpát, okruh okolo Bratislavy, na trojmedzie... A tento rok chystá aj dva turnusy cyklojazdy do chorvátskeho Vrsaru, prvý je už vybookovaný. Ďalšie informácie ako aj plán akcií, nájdete na stránke www.cykloapollo.sk

foto: www.cykloapollo.sk

▲ Prečo sa rozhodnúť pre bicykel? „Ja som aj turista, ale na bicykli ste všade rýchlejšie, prejdete väčšiu vzdialenosť, viac vidíte.“ hovorí Karol Nagy. Ladislav Zvada to zhrnie poetičejšie: „Bicykel je pre mňa spoločník, takže nikdy nie som na výlete sám.“

Firma s rodinnou atmosférou prijme do svojho tímu kuchára na prípravu jedál na grile.

Ponuka je vhodná aj pre dôchodcov, prípadne pre nadšencov grilovania, ktorí majú záujem o prácu na dohodu, prípadne živnosť. Príprava grilovaných špecialít bude prebiehať v tichom a príjemnom prostredí Bratislavy, časť Nové Mesto.

Všetky informácie získate na telefónnom čísle 0949 523 737.

APOKALYPTIKA

Nádej v ťažkých časoch

12. 4. Princezná, drak a malý princ

19. 4. Žijeme v čase konca?

26. 4. Ježišovo posledné verejné kázanie

3. 5. Príprava na posledné udalosti

PREDNÁŠA
Mgr. Pavel Moudrý

vždy
o 18:00

Wolkrova 4 Bratislava – Petržalka
(v zasadačke na prízemí)

INFORMÁCIE: 0907 630 349
bratislava.dotknisaneba.sk

Stanislav Jerzy Lec	citoslovce vyjadrujúce prekvapenie	samourčenie	pohostí sa	prestane snívať	Autor krížovky: Juraj Mitošinka	vrch nad Belehradom	kanón	Eduard (dom.)	skratka pre letec-ke opravovne	baňatá nádobka s úzkym hrdlom	taká, aká má byť, náležitá	každodenný	Pomôcky: torzia, Kokalos, kukang	značka pre tuberkulózu	skratka autonómnej oblasti	uskutočňoval fluorizáciu	krútenie (tech.)
údel					mužské meno pľuvanec								lesklá hodvábná tkanina				
1. časť tajničky													2. časť tajničky dvojhláska				
hromadne poslalo úradné písomnosti								nováčik (expr.) 3. časť tajničky							babylonské mesto urobená z lamiel		
vyjasňovalo							divne, zvláštne rozšírenie							plazivo sa presúvaj ladením upravím			
Pomôcky: Ur, taft, kea, kros, Avala	odtina nočná indická poloopica						usilovný, pracovitý íverček						azda, hádam dolož dôkazmi				
napáda na jednu nohu						súvisiaca s Írskom členský štát USA						vypúšťajú dym dokovať					
získavaj vedomosti					ženské meno opice (zried.)						lezením sa dostať terénne preteky						sieň
novozélandský papagáj				oblečené (kniž.) mužské meno						sicilsky kráľ otec (hovor.)							
typ ruského lietadla (Antonov)			upraví v pare EČV Komárna					tvorená arkádami MPZ Egypta									
4. časť tajničky																	
Eugen (dom.)					zjavnosť								Amália (dom.)				

**Predseda strany SMER - SSD Robert Fico
a okresný predseda Ján Mažgút
vás pozývajú na STAVANIE MÁJA.**

**Nedeľa, 30.4.2023 o 17:00 hod.
Námestie Republiky**

**STAVANIE MÁJA
V PETRŽALKE
30.4.2023**

**Pripravili sme pre vás
kultúrny program
a občerstvenie.**

Vstup voľný